

ХӨДӨЛМӨР, НИЙГМИЙН ХАМГААЛЛЫН САЙД,
БОЛОВСРОЛ, СОЁЛ, ШИНЖЛЭХ УХААН, СПОРТЫН САЙД
ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН САЙДЫН ХАМТАРСАН ТУШААЛ

2018 оны 02 дугаар
сарын 07-ны өдөр

Дугаар 4/027/044/4/35

Улаанбаатар
хот

Төлөвлөгөө батлах тухай

Монгол Улсын Засгийн газрын тухай хуулийн 24 дүгээр зүйлийн 24.2 дахь хэсэг, Засгийн газрын 2017 оны “Үндэсний хөтөлбөр батлах тухай” 270 дугаар тогтоолын 2, 3 дахь заалтыг үндэслэн ТУШААХ нь:

1. Хүүхдийн хөгжил, хамгааллын үндэсний хөтөлбөрийг 2018-2019 онд хэрэгжүүлэх үйл ажиллагааны төлөвлөгөөг хавсралт ёсоор баталсугай.
2. Төлөвлөгөөний хэрэгжилтийг удирдлага, зохион байгуулалтаар хангаж ажиллахыг Хөдөлмөр, нийгмийн хамгааллын яамны Хүн амын хөгжлийн газар /С.Тунгалагтамир/-т, Боловсрол, соёл, шинжлэх ухаан, спортын яамны Ерөнхий боловсролын бодлогын газар /Д.Эрдэнэчимэг/-т, Сургуулийн өмнөх боловсролын бодлогын газар /Б.Үүлэнсолонго/-т, Эрүүл мэндийн яамны Нийгмийн эрүүл мэндийн газар /Д.Ганцэцэг/-т, Гэр бүл, хүүхэд, залуучуудын хөгжлийн газар /О.Алтансүх/-т, бүх шатны Засаг дарга нарт тус тус даалгасугай.
3. Энэ тушаалын хэрэгжилтэд хяналт тавьж ажиллахыг Хөдөлмөр, нийгмийн хамгааллын яамны Төрийн нарийн бичгийн дарга /Г.Өнөрбаяр/, Боловсрол, соёл, шинжлэх ухаан, спортын яамны Төрийн нарийн бичгийн даргын албан үүргийг түр орлон гүйцэтгэгч /Л.Цэдэвсүрэн/, Эрүүл мэндийн яамны Төрийн нарийн бичгийн даргын албан үүргийг түр орлон гүйцэтгэгч /Д.Ганцэцэг/ нарт тус тус үүрэг болгосугай.
4. Үйл ажиллагааны төлөвлөгөөний хэрэгжилтийн явц, дүнг нэгтгэн жил бүрийн 12 дугаар сард багтаан танилцуулж байхыг Гэр бүл, хүүхэд, залуучуудын хөгжлийн газар /О.Алтансүх/-т үүрэг болгосугай.

Хөдөлмөр, нийгмийн хамгааллын сайд, Боловсрол
соёл, шинжлэх ухаан, спортын сайд, Эрүүл мэндийн
сайдын 2018 оны 07 сарын 07-ний өдрийн
хавсралт

**ХҮҮХДИЙН ХӨГЖИЛ, ХАМГААЛЛЫН ҮНДЭСНИЙ ХӨТӨЛБӨРИЙГ ХЭРЭГЖҮҮЛЭХ
ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ТӨЛӨВЛӨГӨӨ /2018-2019/**

№	Хөтөлбөрт тусгагдсан үйл ажиллагаа	Бүтээгдэхүүн/Хэрэгжүүлэх арга хэмжээ	Шалгуур үзүүлэлт	Хариуцах байгууллага	Хамтрах байгууллага	Хугацаа	Төсөөв
Зорилт 1. Хүүхдийн эрүүл аюулгүй орчинд амьдрах эрхийг хангасан хүүхдэд ээлтэй орчныг бүрдүүлнэ.							
1.1	Эх, нярай болон 5 хүртэлх насын хүүхдийн нэн шаардлагатай эрүүл мэндийн багц тусламжийн хамралтыг нэмэгдүүлэх	1. Анхан шатны тусламж, үйлчилгээ үзүүлдэг өрхийн эмч нарт зориулсан сургалт зохион байгуулах. 2. Эх нярай болон бага насын хүүхдийн эрүүл мэндийн нэн шаардлагатай тусламж, үйлчилгээний жагсаалтыг боловсруулж батлуулах. 3. Эх хүүхдийн эрүүл мэндийн дэвтрийг шинэчлэн боловсруулж, хэрэглээг нэмэгдүүлэх.	Хүүхдийн эсэн мэнд амьдрахуйтай холбоотой сургалтад хамрагдсан өрхийн эмчийн эзлэх хувь Нэн шаардлагатай тусламж, үйлчилгээний жагсаалт гарсан тушаал, шийдвэр Шинэчлэн боловсруулсан дэвтэр, түүний хэрэглээ	ЭМЯ ¹	НУБХС ² , ДЭМБ ³	Жил бүр	ЭМЯ
				ЭМЯ ⁴	НУБХС, ДЭМБ	2018-2019	ЭМЯ

¹ Эрүүл мэндийн яам

² Нэгдсэн Үндэстний байгууллагын Хүүхдийн сан

³ Дэлхийн эрүүл мэндийн байгууллага

⁴ Эрүүл мэндийн яам

		4. Эцэг эхчүүд 0-5 насны хүүхдийнхээ хөгжлийг хянахад туслах гарын авлага боловсруулах, эцэг эхчүүдийг сургалтад хамруулах.	Баталсан гарын авлага, сургалтад хамрагдсан эцэг эхийн тоо	ЭМЯ	БСШУСЯ ⁵ , ХНХЯ ⁶ , ГБХЗХГ ⁷	2018-2019	ЭМЯ
1.1.2	Товлолт болон сайн дурын дархлаажуулалтад 5 хүртэлх насны хүүхдийн хамралтыг нэмэгдүүлэх	1. Сурталчилгааны материалуудыг боловсруулж, хэвлэж, түгээх. 2. Олон нийтэд чиглэсэн нөлөөллийн аян зохион байгуулах.	Товлолт вакцинд хамрагдалт 100%д хурсэн байна.	ЭМЯ	МУОНРТ, НҮБХС, ДЭМБ	Жил бүр	ЭМЯ
1.1.3	Хүүхдийн сэргийлж болох өвчлөл, эндэгдэлд (хатгалгаа, сүрьеэ, суулгалт, осол гэмтэл зэрэг) нөлөөлөх хүчин зүйлсийг бууруулах үйл ажиллагааг аймаг, нийслэлийн Засаг даргын эдийн засаг, нийгмийг хөгжүүлэх үндсэн чиглэлд тусган хэрэгжүүлэх.	1. Хүүхдийн сэргийлж болох өвчлөл, эндэгдлээс урьдчилан сэргийлэх талаар сургалт, нөлөөллийн ажил зохион байгуулах удирдамж, чиглэлийг орон нутагт хүргүүлэх. 2. Мэдээллийн хуудас, гарын авлага боловсруулж, иргэдэд тараах. 3. Хүүхдийг осол, гэмтлээс урьдчилан сэргийлэх чиглэлээр эцэг эхчүүд, багш сурган хүмүүжүүлэгч, олон нийтэд чиглэсэн нөлөөлөл, сургалт сурталчилгааны ажлыг зохион байгуулах.	Хүүхдийн сэргийлж болох өвчлөл эндэгдэл бууралтын хувь	ЭМЯ	Бүх шатны Засаг дарга, түүний харьяа орон нутгийн байгууллагууд	Жил бүр	ЭМЯ
1.1.4	Хүүхэд бүрийг бодисын солилцооны эмгэг, хөгжлийн	1. Хүүхдийн эрүүл мэндийн товлолт урьдчилан сэргийлэх үзлэг зохион байгуулах эрх зүйн орчныг бий болгох.	Гарсан тушаал, шийдвэр, журам	ЭМЯ, ХНХЯ, БСШУСЯ ⁸	ХБХЭМБНХК	2018	ЭМЯ

⁵ Боловсрол, соёл, шинжлэх ухаан, спортын яам

⁶ Хөдөлмөр, нийгмийн хамгааллын яам

⁷ Гэр бүл, хүүхэд залуучуудын хөгжлийн газар

⁸ Хөгжлийн бэрхшээлтэй хүүхдийн эрүүл мэнд, боловсрол, нийгмийн хамгааллын комисс

	хоцрогдол, бэрхшээлийн эрт илрүүлэлт, үзлэг оношилгоонд тогтмол хугацаанд хамруулах.	2. Хүүхдийн хөгжлийн үнэлгээ, бэрхшээлийг аргачлал хэрэгжүүлэх. 3. 0-16 насны хүүхдийн хөгжлийн бэрхшээлийг тодорхойлох, бэрхшээлтэй хүүхдийн хөгжлийн цогц хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх чиг үүрэг бүхий комиссын үйл ажиллагааг тогтмолжуулах.	Батлагдсан аргачлал				
1.1.5	Хөдөөгийн болон орлого багатай өрхийн хүүхдэд үзүүлэх эрүүл мэндийн тусламж, үйлчилгээний хүртээмжийг сайжруулах арга хэмжээ авч, нэн шаардлагатай амин дэмээр хангах, амин дэм түгээх явцад хоол тэжээлийн зөвлөгөө өгөх ажлыг хавсрان явуулах.	1. Зорилтот бүлэгт чиглэсэн эрүүл мэндийн үйлчилгээний хөтөлбөр боловсруулах. 2. Эмч, эцэг эхчүүдэд зориулсан зөвлөмж, гарын авлага гаргаж түгээх.	- Салбар комиссын хурлаар орсон хөгжлийн бэрхшээлтэй хүүхдийн тоо, -Хөгжлийн дэмжлэгт хамрагдсан хүүхдийн тоо	ХБХЭМБНХК	Аймаг, дүүргийн салбар комисс	2018-2019	ХНХЯ
1.1.6	Хүүхдийн шүдний цоорол, өвчлөлийг бууруулахад чиглэсэн арга хэмжээг хэрэгжүүлж, хүүхдийн шүдний эмчилгээний	1. Хүүхдийн шүдний өвчлөлийг хянах тогтолцообий болгох. 2. Хүүхдийн шүдний эмчилгээний төлбөрийг эрүүл мэндийн даатгалын сангаас санхүүжүүлэх боломжийг судалж хэрэгжүүлэх.	Эрүүл мэндийн үйлчилгээнд хамрагдсан зорилтот бүлгийн хүүхдийн тоо Зөвлөмж, гарын авлагын тоо	ЭМЯ	Бүх шатны Засаг дарга, түүний харьяа орон нутгийн байгууллагууд	2018	ЭМЯ
			Хүүхдийн шүдний өвчлөлийг хянах зохицуулалт хийсэн шийдвэр	ЭМЯ	-	2018	ЭМЯ
			-Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас санхүүжүүлэх шийдвэр -Зохион	ЭМЯ, ЭМНДЕГ ⁹	-	2018	Эрүүл мэндийн даатгалын сан

⁹ Эрүүл мэнд, нийгмийн даатгалын ерөнхий газар

	зардлын төлбөрийг эрүүл мэндийн даатгалын сангаас санхүүжүүлэх боломжийг судалж хэрэгжүүлэх.	3. Эцэг, эхчүүд, хүүхдүүдэд чиглэсэн сургалт, нөлөөллийн ажил зохион байгуулах.	байгуулсан ажлын тоо	ЭМЯ	БСШУСЯ	2018	ЭМЯ
1.1.7	Цэцэрлэг, сургуулийн хүүхдийн хоол, хүнсний бүтээгдэхүүний чанар, эрүүл ахуйн аюулгүй байдалд хяналт тавих ажлыг эцэг, эхийн оролцоотой зохион байгуулах.	1. Цэцэрлэг, сургуулийн хоолны үйлчилгээ, хүнсний аюулгүй байдлыг хангах эрх зүйн орчныг сайжруулах.	Хууль, журамд орсон өөрчлөлт, шийдвэр	ЭМЯ, БСШУСЯ		2018 оноос тогтмол	БСШУСЯ
		2. Цэцэрлэг, сургуулийн хоол, хүнсний бүтээгдэхүүний худалдаа, үйлчилгээний чанар, эрүүл ахуй, аюулгүй байдалд хяналт, шалгалт хийх.	-Эцэг эхийн оролцоотой хийсэн хяналт шалгалтын тоо, -Зөвлөмжийн хэрэгжилт	БСШУСЯ, ЭМЯ, МХЕГ	Сургууль, цэцэрлэгийн Эцэг эхийн зөвлөл		
		3. Цэцэрлэг, сургуулийн хүүхдийн насын онцлогт тохирсон хоол шим тэжээлийн багц, сурах бичиг, сургалтын хэрэглэгдэхүүн боловсруулж түгээх.	Мэдээллийн багц, сурх бичиг, гарын авлага боловсруулж, түгээсэн тоо	БСШУСЯ, ЭМЯ	-		
1.1.8	Хүүхдийн эрүүл мэндэд сөргөөр нөлөөлөх хүнсний бүтээгдэхүүний худалдаа, үйлчилгээг сургууль, цэцэрлэгийн орчинд хориглох.	1. Сургууль, цэцэрлэгийн орчинд хүүхдийн эрүүл мэндэд сөргөөр нөлөөлөх хориглосон хүнсний бүтээгдэхүүний хэрэглээнд хяналт тавих.	-Хяналт шалгалтын тоо, -Зөвлөмжийн хэрэгжилт	БСШУСЯ, МХЕГ	ЭМЯ, Аймаг, нийслэл, дүүргийн ЗДТГ ¹⁰ , Сургууль, цэцэрлэгийн Эцэг эхийн зөвлөл	2018 оноос тогтмол	БСШУСЯ, МХЕГ
		2. Эцэг эхчүүд, олон нийтийн хяналтын тогтолцоо бий болгох, хэрэгжүүлэх	Хяналт хийсэн дүгнэлт, баримт				
		3. "Хүүхдэд зориулав" хүнс, хөнгөн үйлдвэрийн салбарын бүтээгдэхүүний үзэсгэлэн худалдааг зохион байгуулах.	Зохион байгуулсан үзэсгэлэн худалдааны тоо,	ХХААХҮЯ ¹¹	2018 он ААНБ-ууд ¹²	2018 он	ХХААХҮЯ

¹⁰ Засаг даргын Тамгын газар

¹¹ Хүнс, хөдөө аж ахуй, хөнгөн үйлдвэрийн яам

¹² Аж ахуйн нэгж, байгууллагууд

		ҮР ДҮН				2018-2019 он	ХХААХҮЯ
		4.“Хүүхдэд зориулсан бүтээгдэхүүнийг дотооддоо үйлдвэрлэх боломж, арга зам”, “Шар луувангийн шүүсний хүүхдийн өсөлт хөгжилд нөлөөлөх байдал”-ын сэдвүүдээр судалгааны ажил хийх.	Хийсэн судалгааны ажил, судалгааны үр дүнг ашигласан байдал	ХХААХҮЯ	ЭМЯ, БСШУСЯ, Монгол ногоо төсөл		
		5. Хүүхдэд зориулсан хоолны цэс зохиож нэвтрүүлэх талаар нийтийн хоолны газруудад уриалга, зөвлөмж гаргаж үйлчилгээний байгууллагуудад хүргүүлэх, зөвлөмжийг хэрэгжүүлэх.	Уриалга, зөвлөмж, түүний хэрэгжилт	ХХААХҮЯ	МХЕГ	2018 он	ХХААХҮЯ

1.2. Өсвөр үеийнхэнд ээлтэй эрүүл мэндийн тусламж, үйлчилгээг өргөжүүлж, чанар хүртээмжийг нэмэгдүүлэх чиглэлээр

1.2.1	Ерөнхий боловсролын сургуулийн сургалтын хөтөлбөрт эрүүл мэндийн хичээлийг тусгах.	1. Ерөнхий боловсролын сургуулийн сургалтын хөтөлбөрт эрүүл мэндийн хичээлийг оруулах шийдвэр гаргах.	Баталсан шийдвэр	БСШУСЯ	ЭМЯ, МХЕГ	2018 он	БСШУСЯ
1.2.2	Өсвөр үеийнхэнд зориулсан эрүүл мэндийн боловсрол олгох үйл ажиллагааг дэмжиж, эрүүл амьдралын хэв маягт төлөвшүүлэх.	1. Эрүүл мэндийн боловсрол олгох чиглэлээр өсвөр үеийнхэнд зориулсан нэвтрүүлэг, контент гаргах. 2. Өсвөр үеийнхний оролцоог хангасан сургалт, сурталчилгаа, нөлөөллийн ажил зохион байгуулах.	Нэвтрүүлэг контентын тоо Сургалт, нөлөөллийн үйл ажиллагаанд хамрагдсан өсвөр үеийнхний тоо	ЭМЯ	БСШУСЯ, ЭМЯ	2018 оноос жил бүр	БСШУСЯ, ЭМЯ, ГБХЗХГ
1.2.3	Нэхэн үржихүйн болон сэтгэцийн эрүүл мэндийн тусламж, үйлчилгээ үзүүлэх чадавхийг аймаг,	1. Хүүхэд, өсвөр үеийнхэнд нэхэн үржихүйн эрүүл мэндийн боловсрол олгох чиглэлээр сургалтын хөтөлбөр, боловсруулж, хэрэгжүүлэх.	Боловсруулсан хөтөлбөр	ЭМЯ	СЭМҮТ ¹³ , МҮОРТ ¹⁴ ,	2018 он	ЭМЯ

¹³ Сэтгэцийн эрүүл мэндийн үндэсний төв

¹⁴ Монголын үндэсний олон нийтийн радио телевиз

	Дүүргийн түвшинд бэхжүүлэх.	2. Гэр бүлийн боловсрол олгох хөтөлбөр боловсруулж, хэрэгжүүлэх. 3. Өсвөр үеийн кабинетийн эмч нарыг нөхөн үржихүйн болон сэтгэцийн эрүүл мэндийн тусlamж, үйлчилгээ үзүүлэх чадавхыг бэхжүүлэх. 4. Өсвөр үеийн кабинетийн эмч наарт зориулсан сургалт зохион байгуулах, гарын авлага гаргаж түгээх.	Гэр бүлийн боловсрол олгох тусгай хөтөлбөр Тусlamж, үйлчилгээ үзүүлэх чадавх аймаг, дүүргийн түвшинд бэхжэксэн байдал.	ХНХЯ, ГБХЗХГ ЭМЯ	БСШУСЯ Аймгийн ЭМГ ¹⁵ , дүүргийн ЭМТ ¹⁶	2018 он	ГБХЗХГ
1.2.4	Ерөнхий боловсролын сургуульд эмч, сэтгэл зүйч ажиллуулж, хүүхэд, өсвөр үеийнхний хэрэгцээнд нийцсэн эрүүл мэндийн тусlamж, үйлчилгээг үзүүлэх.	1. Ерөнхий боловсролын сургуульд эмч, сэтгэл зүйч ажиллуулах талаар судалж, шийдвэрлэх.	Эмч, сэтгэл зүйчтэй сургуулийн эзлэх хувь	БСШУСЯ	ЭМЯ	2018-2019	БСШУСЯ
1.2.5	Багш, эмч, нийгмийн ажилтан, сайн дураар ажиллах оюутан, залуучуудыг нөхөн үржихүйн эрүүл мэнд, гэр бүлийн болон бэлгийн боловсрол олгох сургагч багшаар бэлтгэх.	1. Багш, эмч, нийгмийн ажилтан, сайн дураар ажиллах оюутан, залуучуудыг нөхөн үржихүйн эрүүл мэнд, гэр бүлийн болон бэлгийн боловсрол олгох сургагч багшаар бэлтгэх.	-Бэлтгэсэн сургагч багшийн тоо -Хүрч ажилласан хүүхдийн тоо	ЭМЯ, ГБХЗХГ	БСШУСЯ, Аймаг, нийслэлийн боловсролын газар	2018-2019	ЭМЯ

¹⁵ Аймгийн эрүүл мэндийн газар

¹⁶ Дүүргийн эрүүл мэндийн төв

1.2.6	Дэлгэцийн донтолт, архи, тамхи, мансууруулах бодисын хор нөлөө, хүчирхийлэл, дарамт, шахалт, эрсдэлд өртөхөөс сэргийлэх талаар хүүхэд, өсвөр үеийнхэнд зориулсан сургалт, сурталчилгааны ажлыг зохион байгуулах.	1. Өргөн нэвтрүүлэг, цахим орчинд тамхи, согтууруулах ундаа, мансууруулах бодис, хүчирхийлэл, садар самуун сурталчилсан контентыг илрүүлж, насын ангиллын тэмдэг тавих, хандалтыг хязгаарлах, эрх зүйн орчныг сайжруулах.	Хууль эрх зүйн зохицуулалт	ХЗДХЯ ¹⁷	ЦЕГ ¹⁸ , ХХЗХ ¹⁹	2018-2019	ХЗДХЯ
		2. Дэлгэцийн донтолт, архи, тамхи, мансууруулах бодисын хор нөлөө, хүчирхийлэл, дарамт, шахалт, эрсдэлд өртөхөөс сэргийлэх, хамгаалах талаар хүүхэд, өсвөр үеийнхэнд зориулсан сургалт, сурталчилгаа, нөлөөллийн компанийт ажил өрнүүлэх.	Зохион байгуулсан арга хэмжээний тоо	ХЗДХЯ, БСШУСЯ, ГБХЗХГ	ЦЕГ ²⁰ , ХХЗХ ²¹ , МСЭН	2018-2019	ГБХЗХГ
		3. Телевизүүд өөрийн хөтөлбөрөөр гаргахгүй контентын хэм хэмжээг тогтоож, нийтэд ил тод зарлаж, мөрдэх.	ТВ бүр өөрийн Хөтөлбөрт мөрдэх дүрэмтэй болсон байх	ХХЗХ	МСЭН, МТХ ²²	2018	ХХЗХ
		4. Сургууль бүр цахим болон архи, тамхи, мансууруулах бодисын донтолтод хүүхэд, өсвөр үеийнхэн өртөж байгаа эсэх талаар судалгаа авч, хянах тогтолцоо бий болгох.	Судалгааны тайлан	БСШУСЯ	ХХЗХ, ЦЕГ, ГБХЗХГ	Жил бүр	БСШУСЯ
1.2.7	Өсвөр үеийнхний эрүүл мэндийн үзүүлэлтийг гаргаж мэдээллийн сан бурдүүлэх.	1. Өсвөр үеийнхний эрүүл мэндийн үзүүлэлт батлах. 2. Мэдээллийн сан бий болгох.	Мэдээллийн сангийн ашиглалт	ЭМЯ	БСШУСЯ, НЭМҮТ ²³	2018 оноос тогтмол	ЭМЯ

¹⁷ Хууль зүй, дотоод хэргийн яам

¹⁸ Цагдаагийн ерөнхий газар

¹⁹ Харилцаа холбооны зохицуулах хороо

²⁰ Цагдаагийн ерөнхий газар

²¹ Харилцаа холбооны зохицуулах хороо

²² Монголын телевизүүдийн холбоо

²³ Нийгмийн эрүүл мэндийн үндэсний төв

1.3. Эцэг, эх асран хамгаалагч, олон нийтэд хүүхдийг асрах, хүмүүжүүлэх мэдлэг, хандлага төлөвшүүлэх чиглэлээр							
1.3.1	Хүүхдэд зонхилон тохиолдох өвчин, эмгэгээс сэргийлэх мэдээлэл, сурталчилгааны ажлыг тогтмол зохион байгуулах.	1.Мэдээлэл, сурталчилгааны материал бэлтгэж түгээх. 2.Хүүхдийн өвчлөлөөс урьдчилан сэргийлэх нэвтрүүлэг контент гаргах.	Мэдээлэл, сурталчилгааны ажлын тоо	ЭМЯ	БСШУСЯ, НЭМҮТ, Хэвлэл мэдээллийн байгууллагууд	2018 оноос тогтмол	ЭМЯ
1.3.2	Нялх, балчир хүүхдийн хүнсний тухай хуулийг сурталчлах, хүүхдийг эхийн сүүгээр хооллохыг дэмжихэд чиглэсэн мэдээлэл, сурталчилгааг өргөжүүлэх.	1. Сургалт, сурталчилгаа, нэлөөллийн үйл ажиллагаанд хамрагдсан эхчүүдийн тоо	Сургалт, сурталчилгаа, нэлөөллийн үйл ажиллагаанд хамрагдсан эхчүүдийн тоо	ЭМЯ	НЭМҮТ, Хэвлэл мэдээллийн байгууллагууд	Жилдээ	ЭМЯ
1.3.3	Хүүхдийг насны онцлогт нь тохируулан асрах, хүмүүжүүлэх мэдлэг, хандлагыг дээшлүүлэх эцэг, эх, асран хамгаалагч наарт зориулсан сургалтын хөтөлбөр боловсруулах, сургалт зохион байгуулах.	1. Хүүхдийг насны онцлогт нь тохируулан асрах, хүмүүжүүлэх мэдлэг, хандлагыг дээшлүүлэх эцэг, эх, асран хамгаалагч наарт зориулсан сургалтын хөтөлбөр боловсруулах, сургалт зохион байгуулах. 2. Хүүхдийг насны онцлогт тохируулан асрах, хүмүүжүүлэх, мэдлэг, хандлагыг эцэг, эх, асран хамгаалагч наарт төлөвшүүлэх, олон нийтийг эерэг мэдээллээр хангах, соён гэгээрүүлэх мэдээлэл, нэвтрүүлэг бэлтгэн хүргэх.	-Хүүхдийн насны онцлогоор гаргасан сургалтын хөтөлбөр, -Сургалтад хамрагдсан эцэг эхийн тоо Олон нийтэд хүргэсэн мэдээллийн тоо	ГБХЗХГ ЭМЯ	ХНХЯ, Хэвлэл мэдээллийн байгууллагууд	Жилдээ	БСШУСЯ ГБХЗХГ
			МООНРТ ²⁴ , ХХЗХ ²⁵ , ГБХЗХГ	МСЭН		Жилдээ	ГБХЗХГ

²⁴ Монголын үндэсний олон нийтийн радио, телевиз

²⁵ Харилцаа, холбооны зохицуулах хороо

	Хөгжлийн бэрхшээлтэй хүүхдийн эцэг эх, асран хамгаалагч, гэр бүлийн гишүүдийг хүүхдээ сэргээн хөгжүүлэх чиглэлийн сургалтад шаттай хамруулах.	1. Хөгжлийн бэрхшээлтэй хүүхдийн эцэг, эхчүүдэд зориулсан гарын авлага гаргаж, сургалт зохион байгуулах. 2. Хөгжлийн хоцрогдол, бэрхшээлтэй хүүхдийг хөгжүүлэх хөтөлбөр боловсруулж, сонгосон аймаг, дүүрэгт, турших.	Гарын авлага, сургалтад хамрагдсан хүний тоо Хөтөлбөрт хамрагдсан хүүхдийн тоо	ХБХЭМБНХК ХБХЭМБНХК	Аймаг, дүүргийн салбар комисс Сонгогдсон аймаг дүүргийн ГБХЗХГ/хэлтэс	2018-2019 2018	ХНХЯ Жайка ОУБ
--	---	--	---	----------------------------	--	-----------------------	-----------------------

1.4. Хүүхдэд ээлтэй, эрүүл, аюулгүй орчин бүрдүүлэхэд төрийн болон төрийн бус байгууллага, аж ахуйн нэгж, байгууллагын хамтын ажиллагааг эрчимжүүлж, нийгмийн хариуцлагыг төлөөшүүлэх чиглэлээр

	Боловсролын болон хүүхдийн асрамж, халамжийн байгууллагад тавигдах эрүүл ахуйн болон үйлчилгээний стандартыг шинэчлэн баталж мөрдүүлэх.	1. Боловсролын байгууллагад тавигдах орчны болон эрүүл ахуйн үйлчилгээний стандартыг боловсруулах.	Шинэчлэн баталсан стандарт	БСШУСЯ, ЭМЯ	МХЕГ	2018-2019	БСШУСЯ, ЭМЯ	
1.4.1		2. Дотуур байрны стандартыг шинэчлэн боловсруулж, баталж мөрдүүлэх.	Шинэчлэн баталсан стандарт	БСШУСЯ	МХЕГ	2018- 2019	БСШУСЯ	
		3. Сургалт хүмүүжлийн байгууллагын барилга байгууламжийн зураг төсөл боловсруулах норм, дүрмийг шинэчлэн баталж, мөрдүүлэх.	Шинэчлэн баталсан стандарт	БХБЯ	МХЕГ	2018- 2019	БСШУСЯ	
		4. Хүүхдийн байгууллагын дотоод орчны агаарт химиин хорт бодис, нянгийн үзүүлэлтийг тогтоосон шинээр стандарт боловсруулах.	Баталсан стандарт	ЭМЯ	БСШУСЯ, ГБХЗХГ, МХЕГ	2018- 2019	БСШУСЯ, ЭМЯ	
		5.Өдөр өнжүүлэх төвийн үйлчилгээний стандарт боловсруулж, баталж, мөрдүүлэх.	Шинэчлэн баталсан стандарт	БСШУСЯ	МХЕГ	2018- 2019	БСШУСЯ	
		6.Үдийн цай хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх чиглэлээр мөрдөгдөж буй журам,	Шинэчлэн баталсан журам	БСШУСЯ	МХЕГ	2018- 2019	БСШУСЯ	

		зааврыг шинэчилж мөрдүүлэх.					
1.4.2	Хүүхдийн хувцас, тоглоом, хичээлийн хэрэгсэл, сургалтын тоног төхөөрөмжийн үйлдвэрлэл, худалдаанд тавих хяналтыг иргэдийн оролцоотойгоор сайжруулах.	1. Иргэдээс гомдол, мэдээлэл авах, түүний мөрөөр ажиллах сувгийг бий болгох.	Хяналт шалгалтын тоо	МХЕГ		2018 оноос тогтмол	
		2. Хүүхдийн тоглоом, хичээлийн хэрэгслийн аюулгүй байдлын үзүүлэлтийг тодорхойлох, лабораторын чадавхыг нэмэгдүүлэх.	Лабораторын чадавхи	МХЕГ	БСШУСЯ, ХНХЯ, ГБХЗХГ	2019 он	БСШУСЯ, ГБХЗХГ, МХЕГ
1.4.3	Хүүхдийг ахуйн болон зам тээврийн осол, гэмтэлд өртөхөөс урьдчилан сэргийлэх талаар эцэг, эх, асран хамгаалагч, багш нарын хариуцлагыг нэмэгдүүлэх сурталчилгааны ажлыг өрнүүлж, санамж, сээрэмжлүүлэг түгээх.	1. Зам тээврийн осол ихээр гардаг, гарч болзошгүй замтай ойр байрлах эрсдэл бүхий сургуулиудыг “Сургуулийн бус-техникийн ерөнхий шаардлага” стандартын дагуу тохижуулах.	Хүүхдийн осол гэмтлийн бууралтын хувь	ЗТЯ ²⁶ , БСШУСЯ, ЗЦГ	Аймаг, нийслэл, дүүргийн ЗДТГ	2018 оноос тогтмол	ЦЕГ, Аймаг, нийслэлийн ЗДТГ
		2. Ахуйн хүрээнд гарч байгаа эрсдэлийг бууруулах талаар эцэг, эхчүүд, хүүхдэд зориулсан санамж, сээрэмжлүүлгийг хэвлэж, түгээх.	Боловсруулсан материалыг хүлээн авсан иргэдийн тоо	ЭМЯ, ГБХЗХГ	Хэвлэл мэдээллийн байгууллагууд	2018 он	ЭМЯ
		3. Цахилгааны аюулгүй байдал хангагдаагүй, эрсдэлтэй өрхийг илрүүлж, хүүхэд бэртэхээс урьдчилан сэргийлэх ажлыг зохион байгуулах.	Урьдчилан сэргийлсэн өрхийн тоо	ЭХЯ ²⁷	Бүх шатны Засаг дарга, түүний харьяа орон нутгийн байгууллага	2018-2019	ЭХЯ
		4. Орон нутгийн болон хот хоорондын тээвэр, хөдөө орон нутагт хүүхдийг зохион байгуулалттай тээвэрлэх үед аюулгүй байдлыг хангах	Журам баталсан шийдвэр, хэрэгжүүлсэн байдал	ЗТЯ, ЗЦГ ²⁸	-	2018 он	ЗТЯ

²⁶ Зам тээврийн яам

²⁷ Эрчим хүчиний яам

²⁸ Замын цагдаагийн газар

		журам гаргаж мөрдүүлэх.					
		5. Бага насын хүүхдийг аюулгүй тээвэрлэх дүрэм, журмыг мөрдүүлж, зориулалтын суудлыг хэрэглэж хэвшүүлэх.	Зориулалтын суудлыг хэрэглээгүйгээс осол, гэмтэлд өртсөн хүүхдийн хувь	ЗЦГ	-	2018 он	ЗЦГ
1.4.4	Агаарын бохирдлын улмаас хүүхдийн эрүүл мэндэд үзүүлэх сэрөг нөлөөг буруулахад чиглэсэн арга хэмжээг хууль тогтоомжид тусган хэрэгжүүлэх.	1.Хууль, тогтоомжид тусгаж, хэрэгжилтийг хангах. 2. Агаарын бохирдлын хүүхдийн эрүүл мэндэд үзүүлэх сэрөг нөлөөг буруулах урьдчилан сэргийлэхэд чиглэсэн арга хэмжээг хэрэгжүүлэх.	Хуулийн хэрэгжилтийн хувь Зохион байгуулсан арга хэмжээ	ЭМЯ, БОАЖЯ ²⁹	НЭДТГ НҮБХС	2018 он	ЭМЯ, БОАЖЯ
1.4.5	Эрүүл мэндийн болон боловсролын байгууллагын магадлан итгэмжлэлийн шалгуур үзүүлэлтэд “Хүүхдэд ээлтэй эмнэлэг”, “Эрүүл мэндийг дэмжигч сургууль”-ийн үзүүлэлтийг тусгаж, шинэчлэн батлуулах.	1.Эрүүл мэндийн болон боловсролын байгууллагын магадлан итгэмжлэлийн шалгуур үзүүлэлтэд “Хүүхдэд ээлтэй эмнэлэг”, “Эрүүл мэндийг дэмжигч сургууль”-ийн үзүүлэлтийг тусгаж, шинэчлэн батлуулах. 2. Шалгуур үзүүлэлтийн дагуу “Хүүхдэд ээлтэй эмнэлэг”, “Эрүүл мэндийг дэмжигч сургууль”-ийг шалгаруулах.	Шинэчлэн баталсан шалгуур үзүүлэлт Шалгуур хангасан байгууллагын тоо	ЭМЯ	НЭҮТ	2018 он	ЭМЯ
							ЭМЯ

Зорилт 2. Хүүхдэд бүрийг хөгжүүлэх таатай орчныг бүрдүүлж, хүүхдийн авьяас, чадварыг нээн хөгжүүлнэ.

2.1 Хүүхдийн хөгжлийг дэмжих үйл ажиллагаанд төрийн болон төрийн бус байгууллага, аж ахуйн нэгж байгууллага, эцэг эх, олон нийтийн үүрэг оролцоог нэмэгдүүлэх чиглэлээр:

²⁹ Байгаль орчин, аялал жуулчлалын яам

2.1.1	Бага насын хүүхдийн хөгжлийг дэмжих чиглэлээр хэрэгжүүлж байгаа бодлого, үйл ажиллагаанд үнэлгээ хийж, зөвлөмж гаргах, гаргасан зөвлөмжийг хэрэгжүүлэх.	1. Бодлого хөтөлбөрт үнэлгээ хийж, зөвлөмж гаргах, зөвлөмжийн дагуу бага насын хүүхдийн хөгжлийг дэмжсэн бодлогыг шинэчилж, боловсруулах.	-Үнэлгээний тайлан, -Шинэчлэн батлагдсан бодлого үйл ажиллагааг баталсан шийдвэр	БСШУСЯ	ХНХЯ, ГБХЗХГ	2018-2019	БСШУСЯ
2.1.2	Бага насын хүүхдийн хөгжлийг гэр бүлийн орчинд дэмжих чиглэлээр бий болсон сайн туршлагыг түгээн дэлгэрүүлж, эцэг эхийн чадавхыг нэмэгдүүлэхэд хэвлэл мэдээллийн байгууллагын оролцоог сайжруулах.	1. Хүүхдийн хүмүүжилд сөрөг нөлөө үзүүлэх контентыг цацахгүй байх, зөв төлөвшил, ёс суртахуунтай Монгол хүүхдийг төлөвшүүлэхэд чиглэсэн контент бэлтгэж нэвтрүүлэх талаар хэвлэл мэдээллийн байгууллагуудтай хамтын ажиллагааны санамж бичиг байгуулж, ажиллах. 2. Сургуулийн ёмнөх боловсролын хичээлийн агуулга, хөтөлбөрийн талаар эцэг, эхчүүдэд танилцуулах, хүүхдээ хөгжүүлэх талаар эцэг эхчүүдэд сургалт зохион байгуулах.	хэвлэл мэдээллийн байгууллагуудаар мэдээлсэн тоо	ГБХЗХГ, ХХЗХ	МТХ, МСНЭ	2018 он	ГБХЗХГ
2.1.3	Хүүхдийн хөгжил, төлөвшил, хүмүүжилд сөрөг нөлөө үзүүлж болох хүчин зүйлсийг тогтоох, түүнээс урьдчилан сэргийлэх талаар эцэг, эх, асран хамгаалагч, багш	1.Хүүхдийн хөгжил, төлөвшил, хүмүүжилд сөрөг нөлөө үзүүлж болох хүчин зүйлсийг тодорхойлох судалгаа хийж, зөвлөмж гаргах. 2. Судалгааны зөвлөмжид үндэслэн хүүхэд, эцэг эхчүүдэд зориулсан төрөлжсөн сургалт, зохион байгуулах.	Судалгааны тайлан, зөвлөмжийн хэрэгжилт	ГБХЗХГ, ЦЕГ	БСШУСЯ	2018-2019 он	ГБХЗХГ

	нарын мэдлэг, ойлголтыг нэмэгдүүлэх.	3. Нийслэл, орон нутагт үйл ажиллагаа явуулж байгаа баар, зочид буудлын үйл ажиллагаанд хяналт, шалгалт хийх, энэ төрлийн үйлчилгээ эрхлэгчдийн хүүхэд хамгааллын талаарх ойлголт хандлагыг нэмэгдүүлэх.	-Хийсэн хяналт, шалгалт -зохион байгуулсан үйл ажиллагаа	ХЗДХЯ ³⁰ , ЦЕГ ³¹ , ГБХЗХГ	МХЕГ	2018	ХЗДХЯ
2.1.4	Хүүхдийг амьдрах ухаанд сургаж, харилцааны зөв хэвшилтэй, бусдыг хүндлэх, хариуцлагатай, итгэл даах чадвартай болгон төлөвшүүлэн хөгжүүлэх цогц бодлого хэрэгжүүлэх.	1.Хүүхэд, өсвөр үеийнхний хэрэгцээнд нийцсэн чөлөөт цаг өнгөрүүлэх, шинэ төрлийн үйлчилгээ бий болгох талаар бусад орны туршлага судалж, оновчтой хувилбарыг сонгосон аймаг, дүүрэгт туршилтаар хэрэгжүүлэх.	Сайн туршлага хэрэгжүүлсэн аймаг, дүүргийн тоо	ГБХЗХГ	БСШУСЯ, ХНХЯ	2018-2019	ГБХЗХГ
		2.Хүүхдийн хөгжлийн үйлчилгээний нэр төрлийг тодорхойлох, хүүхдийн олон талт чадварыг нь нээн хөгжүүлэхэд чиглэсэн хөгжлийн хөтөлбөр боловсруулж, батлуулах.	-Хөтөлбөр баталсан шийдвэр, -Хөгжлийн хөтөлбөрт хамрагдсан хүүхдийн хувь	ГБХЗХГ	БСШУСЯ, ХНХЯ	2018-2019	ГБХЗХГ
		3.Сонголын бэрхшээлтэй хүүхдийн өргөн нэвтрүүлгээр мэдээлэл авах эрхийг хангах үүднээс хүүхэд, боловсрол, танин мэдэхүйн нэвтрүүлгийг дохионы хэл, бичгэн тайлбартай гаргах.	Нэвтрүүлгийн тоо	ХХЗХ	МООНТ, МТХ	2018-2019	ГБХЗХГ
2.1.5	Сургуулийн өмнөх насын бүх хүүхдийг сургуулийн өмнөх боловсролын үйлчилгээнд бүрэн хамруулж сургуульд бэлтгэх.	1. Сургуульд элсэхийн өмнөх бүх насын хүүхдийг сургуулийн өмнөх боловсролд бүрэн хамруулах арга хэмжээг зохион байгуулах.	СӨБ-д хамрагдалтын хувь	БСШУСЯ	БСШУСЯ, ХНХЯ	2018-2019	ГБХЗХГ

³⁰ Хууль зүй, дотоод хэргийн яам

³¹ Цагдаагийн өрөнхий газар

		1. Тусгай хэрэгцээт боловсролын тэнхим нээж, багш бэлтгэх.	Бэлтгэгдсэн багшийн тоо	БСШУСЯ	-	2018-2019	БСШУСЯ
		2. Хөгжлийн бэрхшээлтэй хүүхдийн тархцын судалгааг үндэсний түвшинд хийх.	Судалгааны үр дүн тайлан	БСШУСЯ	-	2018-2019	БСШУСЯ
2.1.6	Хөгжлийн бэрхшээлтэй хүүхдийг суурь боловсролд тэгш хамруулахад чиглэсэн цогц үйл ажиллагааг хэрэгжүүлэх.	3. Дэмжлэг шаардлагатай хүүхдэд зориулсан ганцаарчилсан сургалтын төлөвлөгөө боловсруулж, хэрэгжүүлэх.	Ганцаарчилсан сургалтын төлөвлөгөөгөөр ажилласан хүүхдийн хувь	БСШУСЯ	-	2018-2019	БСШУСЯ
		4. Насан туршийн боловсролын үндэсний төвөөр дамжуулан гэрээр айлчлах зочин багш хөтөлбөр хэрэгжүүлэх, хэвтрийн, хүнд хэлбэрийн хөгжлийн бэрхшээлтэй хүүхдэд бичиг үсэг, бага, суурь боловсрол эзэмшүүлэх.	-Гэрийн сургалтад хамрагдсан хөгжлийн бэрхшээлтэй хүүхдийн тоо -Зочин багшийн тоо -Зочин	БСШУСЯ	-	2018-2019	БСШУСЯ
2.1.7	Тусгай хэрэгцээт боловсролын багш бэлтгэх, хөгжлийн бэрхшээлтэй хүүхдийн онцлог хэрэгцээнд тохирсон сургалтын хөтөлбөр, сурах бичгийг шинэчлэх, хэвлэх.	1. Хөгжлийн бэрхшээлтэй хүүхдийн онцлог хэрэгцээнд тохирсон сургалтын хөтөлбөр, сурах бичгийг шинэчлэх, хэвлэх.	-Тусгай хэрэгцээт боловсролын багшийн тоо, -Сурх бичгээр хангагдсан хүүхдийн тоо	БСШУСЯ	-	2018 оноос	БСШУСЯ
2.1.8	Хүүхэд харах үйлчилгээний тухай хуульд хүүхдийн хөгжлийг дэмжих асуудлыг тусгах, уг үйлчилгээний удирдлага, зохион байгуулалт, төсөв, хяналтын	1. Хүүхэд харах үйлчилгээг сургуулийн өмнөх боловсрол олгох хувилбарт үйлчилгээ рүү шилжүүлэх.	Хууль, тогтоомжийн өөрчлөлт	БСШУСЯ	-	2018 он	БСШУСЯ

	тогтолцоог оновчтой болгох						
2.1.9	<p>Хүүхдэд байгаль орчноо хайрлах, үндэсний өв уламжлал, соёл, ёс заншлаа мэдэх, хүндэтгэх агуулгыг цэцэрлэг, сургуулийн сургалтын хөтөлбөрт тусгах.</p> <p>Хүүхдэд байгаль орчноо хайрлах, үндэсний өв уламжлал, соёл, ёс заншлаа мэдэх, хүндэтгэх, суралцахад чиглэсэн үйл ажиллагааг үндэсний болон орон нутгийн музей, номын сан, хэвлэл мэдээлэл, соёл, урлагийн байгууллага, түүхч, эрдэмтэн, ахмад настан, алдар гавьяат хүмүүсийг оролцуулсан уулзалт, чөлөөт ярилцлага зохион байгуулах.</p>	1. Хүүхдэд байгаль орчноо хайрлах, үндэсний өв уламжлал, соёл, ёс заншлаа мэдэх, хүндэтгэх агуулгыг цэцэрлэг, сургуулийн сургалтын хөтөлбөрт тусгах.	Шинэчлэн баталсан сургалтын хөтөлбөр	БСШУСЯ	Аймаг, нийслэлийн ЗДТГ, цэцэрлэг сургуулиуд	2018	БОАЖЯ, БСШУСЯ, ГБХЗХГ
		2. Үндэсний болон орон нутгийн музей, номын сан, хэвлэл мэдээлэл, соёл, урлагийн байгууллага, түүхч, эрдэмтэн, ахмад настан, алдар гавьяат хүмүүсийг оролцуулсан уулзалт, чөлөөт ярилцлага зохион байгуулах.	Зохион байгуулагдсан арга хэмжээ, хамрагдсан хүүхдийн тоо	БСШУСЯ	Аймаг, нийслэлийн ЗДТГ, цэцэрлэг сургуулиуд	2018	БСШУСЯ
		3. Телевизүүдийн хүүхдэд зориулсан нэвтрүүлэгт судалгаа хийх.	Судалгааны тайлан	ГБХЗХГ, ХХЗХ	ТНХ, МСНЭ	2018-2019	ГБХЗХГ
		4. Ерөнхий боловсролын сургуулийн сургалтын хөтөлбөрийн агуулгад эрүүл мэндийн болон нийгмийн даатгалын ойлголт, ач холбогдлын талаар тусгах.	Хөтөлбөрт туссан байдал	БСШУСЯ, НДЕГ	-	2018	БСШУСЯ, НДЕГ
2.1.10	<p>Гэр хороололд хүүхдийн тоглоомын талбай, чөлөөт цагийн төв байгуулах, тохижуулах, засварлах талаар санаачилга гаргаж байгаа иргэн, байгууллагыг дэмжих, олон нийтэд сурталчлах</p>	1. Хорооллын дунд байгаа тоглоомын талбайн аюулгүй байдалд тавих стандартыг баталж, мөрдүүлэх.	Батлагдсан стандарт	БХБЯ	ГБХЗХГ, Аймаг, нийслэлийн ЗДТГ	2018 оноос	ГБХЗХГ
		2. Хорооллын дунд хүүхдэд зориулсан чөлөөт цагаа өнгөрүүлэх тоглоомын талбайг тохижуулах, засварлах, аюулгүй байдлыг хангах ажлыг зохион байгуулах.	Шинээр байгуулагдсан тоглоомын талбай	Аймаг, нийслэлийн ЗДТГ	-	2018 оноос тогмол	НЗДТГ

2.2 Хүүхдэд чиглэсэн сургалт, хөгжүүлэх ажлын нэр төрлийг нэмэгдүүлэх, чанар хүртээмжийг сайжруулах, материаллаг баазыг бэхжүүлэх чиглэлээр:							
2.2.1	Сургуулиас гадуурх сонгон, секц, дугуйлангийн үйл ажиллагаа, сургалтын чанар, хүртээмж, үнэ төлбөрийн байдалд үнэлгээ хийж, дүгнэлт гаргах.	1. Сургууль дээрх сонгон, секц, дугуйлангийн өнөөгийн байдалд судалгаа хийж, дүгнэлт, зөвлөмж гаргах.	-Үнэлгээний тайлан, -Сайжруулах чиглэлээр авсан арга хэмжээ	БСШУСЯ	ГБХЗХГ	2018 оноос тогтмол	БСШУСЯ ГБХЗХГ
		2. Хүүхдийг хөгжүүлэх чиглэлээр иргэд, байгууллагаас явуулж байгаа үйл ажиллагаа, үнэ төлбөрт жил бүр үнэлгээ хийж, дүгнэлт гаргах.	-Үнэлгээний тайлан, -Сайжруулах чиглэлээр авсан арга хэмжээ	ГБХЗХГ	ХОҮС	2019 он	ГБХЗХГ
2.2.2	Хичээл, сургуулиас гадуурх сонгон, секц дугуйлангийн хүртээмж, сургалтын чанарыг сайжруулахад чиглэсэн үр дүнтэй арга хэмжээг авч хэрэгжүүлэх.	1.Багш, насан туршийн боловсролын ажилтан, нийгмийн ажилтнуудад хичээл, сургуулиас гадуур зохиогдох хөгжлийн хөтөлбөрийн арга зүйн сургалт зохион байгуулах.	Сургалтад хамрагдсан багшийн тоо	БСШУСЯ	ГБХЗХГ, ХОҮС ³²	2018-2019	БСШУСЯ
		2. Сургууль дээрх хичээлээс гадуурх үйл ажиллагааг хүүхэд бүрт оролцох, хөгжих боломжийг бүрдүүлсэн хүртээмжтэй хэлбэрээр зохион байгуулах талаар анги удирдсан багш нарт зориулсан удирдамж, чиглэл боловсруулж хүргүүлэх.	Баталж, хүргүүлсэн удирдамж, чиглэл	БСШУСЯ	ГБХЗХГ	2018-2019	БСШУСЯ
		3.Анги удирдсан багш нарт зориулсан улирал тутмын сэтгүүл гаргах.	Улирал тутам сэтгүүл гаргасан байх	БСШУСЯ	ГБХЗХГ	2018-2019	БСШУСЯ
2.2.3	Хүүхдийн зусланда хэрэгжүүлэх хөгжлийн хөтөлбөр, төслийг шалгаруулж, санхүүгийн	1. Хүүхдийн зуслангийн хөгжлийн хөтөлбөрт санхүүгийн дэмжлэг үзүүлэх журам боловсруулж, батлуулж, хэрэгжүүлэх.	-Дэмжлэг авсан зуслангийн тоо - Зусланда амарсан хүүхдийн тоо	ХНХЯ, ГБХЗХГ	Хүүхдийн заслан	2018 оноос тогтмол	ГБХЗХГ

³² Хүүхдийн оролцооны үндэсний сүлжээ

	дэмжлэг үзүүлэх боломжийг судалж хэрэгжүүлэх.						
2.2.4	Урлаг, спортын чиглэлээр улс, олон улс, тив, дэлхийн чанартай уралдаан, тэмцээнд оролцох болзол хангасан болон амжилт гаргасан хүүхдэд дэмжлэг үзүүлэх, урамшуулал олгох журмуудад үнэлгээ хийх. Урлаг, спортын чиглэлээр улс, олон улс, тив, дэлхийн чанартай уралдаан, тэмцээнд оролцох болзол хангасан болон амжилт гаргасан хүүхдэд дэмжлэг үзүүлэх, урамшуулал олгох эрх зүйн орчинд үнэлгээ хийж, ялгавартай байдлыг арилгах арга хэмжээ авах.	1. Урлаг, спортын чиглэлээр улс, олон улс, тив, дэлхийн чанартай уралдаан, тэмцээнд оролцох болзол хангасан болон амжилт гаргасан хүүхдэд дэмжлэг үзүүлэх, урамшуулал олгох журмуудад үнэлгээ хийх. 2. Үнэлгээний дунд үндэслэн журмуудыг шинэчлэн боловсруулж, батлуулж, хэрэгжүүлэх.	-Шинэчлэн боловсруулж, хэрэгжүүлсэн журам - Дэмжлэг авсан хүүхдийн тоо	БСШУСЯ	ГБХЗХГ,	2018 он	БСШУСЯ
2.2.5	Хүүхдийн санаачилсан шинэ бүтээлийг дэмжих, урамшуулах тогтолцоог бүрдүүлэх.	1. Хүүхдийн санаачилсан шинэ бүтээлийг дэмжих, урамшуулах журам боловсруулж, батлуулах, хэрэгжүүлэх.	Дэмжлэг, урамшуулал хүртсэн хүүхдийн тоо	БСШУСЯ, ОӨҮБЕГ ³³	ГБХЗХГ	2018-2019	ГБХЗХГ
2.2.6	Цахим тоглоомын газар, интернет төвүүдийн үйл ажиллагаанд хяналт, шалгалт хийж, хүүхдийн бие бялдар, оюун ухаан, сэтгэл зүй, хүмүүжилд нь сөрөг нөлөө үзүүлэх үйл ажиллагаа явуулж байгаа газар,	1. Цахим тоглоомын газрын үйл ажиллагааг зохицуулсан журмыг шинэчилж мөрдүүлэх. 2. Цахим, тоглоомын газар, интернет төвүүдийн үйлчилгээ, орчны стандарт боловсруулж, батлуулах.	-Стандартын хэрэгжилт, -Тоглоомын үйлчилгээний хяналт, шалгалтын үр дүн	ХЗДХЯ	ЦЕГ ГБХЗХГ, МХЕГ Аймаг, нийслэл, дүүргийн ЗДТГ	2018-2019	ЦЕГ, МХЕГ
		Батлуулсан стандарт	ХЗДХЯ	ЦЕГ, ХХЗХ НЗДТГ	2018-2019	ХЗДХЯ	

³³ Оюуны өмч, улсын бүртгэлийн ерөнхий газар

	төвийн үйл ажиллагааг нь зогсох хүртэл арга хэмжээ авах.	3.Цахим тоглоомын газар, интернет төвүүдийн үйл ажиллагаанд хяналт, шалгалтыг тогтмол зохион байгуулах.	-Зохион байгуулсан хяналт, түүний мөрөөр хэрэгжүүлсэн үйл ажиллагаа	ХЗДХЯ	ЦЕГ, ХХЗХ, МХЕГ, НЗДТГ	2018-2019	ХЗДХЯ
2.2.7	Зарим аймаг, дүүрэгт хүүхдийн хөгжлийн ордон, хүүхэд хамгааллын үйлчилгээний төв байгуулах, барих, өргөтгөл хийх төсөв, хөрөнгийг шийдвэрлэх	1.Хүүхдийн хөгжлийн ордонгүй аймгуудад ордон барих төсөв хөрөнгийг улсын төсөвт тусгах.	Шинээр ашиглалтад орсон, өргөтгөл хийсэн хүүхэд, залуучуудын ордон, Хүүхэд хамгааллын төвүүдийн тоо	СЯ	ХНХЯ, Аймаг, нийслэл, дүүргийн ЗДТГ	2019 оноос	БСШУСЯ ХНХЯ

Зорилт 3. Хүүхдийг сонсох, үзэл бодлыг нь хүндэтгэх нийгмийн хандлагыг төлөвшүүлж, бодлого төлөвлөх, хэрэгжүүлэх, үнэлэх үйл явцад хүүхдийн оролцоог нэмэгдүүлэх

3.1. Хүүхдийн оролцоог дэмжих талаар эцэг эх, асран хамгаалагч, багш, нийгмийн ажилтны ойлголтыг нэмэгдүүлэх, хүүхдийн өөрийн удирдлагын байгууллага, клуб, булгийн санал, санаачилгыг дэмжих чиглэлээр:

3.1.1.	Хүүхдэд нөлөөлөх аливаа асуудлыг шийдвэрлэх явцад тэдний үзэл бодлыг харгалзан үзэх, үзэл бодлоо илэрхийлэх боломж олгох хандлагыг эцэг эх, асран хамгаалагч болон багш, нийгмийн ажилтанд, мөрдөн байцаах, шүүн таслах ажиллагаанд оролцогч талуудад зохион байгуулах.	1. Хүүхдийн оролцох, үзэл бодлоо илэрхийлэх эрхийн талаар сургалтын хөтөлбөр боловсруулж, хэрэгжүүлэх.	-Батлагдсан хөтөлбөр	ГБХЗХГ	ХЗДХЯ, БСШУСЯ, Аймаг, нийслэл, дүүргийн ЗДТГ	2018	ГБХЗХГ
		2. Хүүхдийн үзэл бодлыг харгалзан үзэх, үзэл бодлоо илэрхийлэх боломж олгох хандлага төлөвшүүлэх сургалтыг эцэг эх, асран хамгаалагч болон багш, нийгмийн ажилтан, мөрдөн байцаах, шүүн таслах ажиллагаанд оролцогч талуудад зохион байгуулах.	Сургалтад хамрагдсан албан хаагчийн тоо	ГБХЗХГ	ХЗДХЯ, БСШУСЯ, ЦЕГ	2018	ГБХЗХГ

	нөлөөллийн ажлыг зохион байгуулах.						
3.1.2	Эрсдэлт нөхцөлд байгаа болон хөгжлийн бэрхшээлтэй хүүхдэд орон нутгийн болон Үндэсний хэмжээнд зохион байгуулагдах хүүхдэд чиглэсэн үйл ажиллагаанд оролцох боломжийг бурдүүлэх.	1.Хөгжлийн бэрхшээлтэй хүүхдүүдийн хувьд хөгжлийн бэрхшээлийг эрт илрүүлэх, сэргээн засах хөтөлбөрт хамруулах зэрэг эрүүл мэндийн тусlamж үйлчилгээний хуртээмжийг нэмэгдүүлэх арга хэмжээг яаралтай авах;	Хүүхдэд чиглэсэн үйл ажиллагаанд хамрагдах хөгжлийн бэрхшээлтэй хүүхдийн тоо	ХБХЭМБХНК , ГБХЗХГ	Аймаг, нийслэл, дүүргийн ЗДТГ, ГБХЗХГ/ хэлтэс	2018 оноос тогтмол	ГБХЗХГ
		2. Эрсдэлт нөхцөлд байгаа амьдралын боломжгүй, алслагдсан газар амьдарч байгаа болон хөгжлийн бэрхшээлээс шалтгаалан аливаа үйл ажиллагаанд оролцох боломжгүй хүүхдүүдэд чиглэсэн "Гэрээр айлчлах хөтөлбөр"-ийг хэрэгжүүлэх.	Гэрээр айлчлах хөтөлбөрт хамрагдсан гэр бүл, хөгжлийн бэрхшээлтэй хүүхдийн тоо	ГБХЗХГ ХХҮЕГ	Аймаг, нийслэл, дүүргийн ЗДТГ, ГБХЗХГ/ хэлтэс	2018 оноос тогтмол	ГБХЗХГ Аймаг, нийслэл, дүүргийн ЗДТГ
3.1.3	Сургууль, орон нутгийн болон үндэсний түвшинд бодлого төлөвлөх, хэрэгжүүлэх, үнэлэх үйл явцад хүүхдийн оролцоог хангаж, тэдний санал, санаачилгыг дэмжин ажиллаж байгаа сайн туршлагыг дэлгэрүүлэх.	1. Хүүхдийн оролцооны зураглал боловсруулж, хэрэгжүүлэх. 2. Хүүхдийн оролцоог хангасан шийдвэр гаргадаг сайн туршлагыг сурталчлах. 3. Хүүхдийн өөрийн удирдлагын болон сайн дурын хөдөлгөөнүүдийн нэгдсэн болон бүсчилсэн сургалт, хэлэлцүүлэг, цуглаан, чуулганыг зохион байгуулж, гаргасан санал, шийдвэрийн хэрэгжилтийг хангуулах нөлөөллийн арга хэмжээ зохион байгуулах.	Хүүхдийн саналыг тусгасан шийдвэр, хэрэгжүүлсэн үйл ажиллагаа	ГБХЗХГ, Аймаг, нийслэлийн ИТХ, ЗДТГ	ХОУС, Сургууль, цэцэрлэг	2018-2019	ГБХЗХГ

3.1.4	Хүүхдийн болон тэдний төлөөллийн байгууллагын саналыг сонсох, хүүхэд, тэдний төлөөлөх хууль ёсны талуудын өргөдөл, гомдол, хүсэлтийг шийдвэрлэх боломжийг өргөжүүлж, шийдвэрлэлтэд хяналт тавих	1. Нутгийн захиргааны байгууллага болон цэцэрлэг, сургууль, хүүхдийн асрамж, халамжийн төв, засан хүмүүжүүлэх газарт хүүхэд, түүний хууль ёсны төлөөлөгчийн санал, хүсэлт, өргөдөл, гомдлыг хүлээн авах боломжийг өргөжүүлэх, шийдвэрлэлтэд хяналт тавих.	-Өргөдөл гомдлыг хүлээн авах боломжийг өргөжүүлсэн шийдвэр -Шийдвэрлэсэн өргөдөл, гомдлын тоо	ХЗДХЯ, БСШУСЯ, ГБХЗХГ, бүх шатны Засаг дарга	ХЭҮК ³⁴	2018	ГБХЗХГ
3.1.5	Хүүхэд, өсвөр үеийнхэнд өөрийгөө илэрхийлэх, бусдыг хүндлэх, маргаан, зөрчлийг эв зүйгээр зохицуулах ёс суртахууныг төлөвшүүлэх нийгмийн харилцааны чадварт сургах арга зүй боловсруулж цэцэрлэг, сургуулиудад хэрэгжүүлэх.	1. Сургуулийн өмнөх боловсрол, ерөнхий боловсрол болон насан туршийн боловсролын сургалтын хөтөлбөр, хүүхдийн зуслангийн сургалтын хөтөлбөрийн агуулгад туссан байдал агуулгад тусгаж, хэрэгжүүлэх.	-сургалтын болон хөгжлийн хөтөлбөрийн агуулгад туссан байдал	БСШУСЯ, ГБХЗХГ	-	2018-2019	БСШУСЯ, ГБХЗХГ
3.2. Хүүхдийн нөхцөл байдлын талаарх судалгааг сайжруулах, хүүхдэд зориулсан мэдээллийн хүртээмжийг нэмэгдүүлэх чиглэлээр:							
3.2.1	Хүүхдийн эрхийн мэдээллийн сан бүрдүүлж, хүүхдэд тулгамдсан	1. Хүүхдийн эрхийн мэдээллийн сангийн журмын дагуу мэдээллийн сан бүрдүүлэх.	Мэдээллийн сангийн бүрдүүлэлт, ашиглалт	ГБХЗХГ, ҮСХ ³⁵	Аймаг, нийслэл, дүүргийн ГБХЗХГ/хэлтэс	2018-2019	ГБХЗХГ

³⁴ Хүний эрхийн үндэсний комисс

³⁵ Үндэсний статистикийн хороо

	асуудлын талаар судалгаа хийж гаргасан дүгнэлт, зөвлөмжийг хэрэгжүүлэх	2. Хүүхдийн эсрэг хүчирхийллийн судалгаа хийх.	судалгааны тайлан, зөвлөмж	ХНХЯ, УСХ, ХНХСИ	ГБХЗХГ	2018-2019	ХНХЯ, ГБХЗХГ
		3. Хүүхдийн хөдөлмөрийн судалгаа хийх.	судалгааны тайлан, зөвлөмж	ХНХЯ, УСХ, ХНХСИ	ГБХЗХГ	2018-2019	ХНХЯ, ГБХЗХГ
		4. "Хүүхдийг Монгол Улсын хилээр нэвтрүүлэхэд хяналт тавих журам"-ыг хэрэгжүүлэх, гадаадад сурч боловсрох, ажиллаж амьдрах, эцэг, эхийн хамт, урт, богино хугацаагаар амьдрах зорилгоор зорчсон, үрчлүүлсэн хүүхдийн мэдээллийг холбогдох талууд солилцож, нөхцөл байдлын үнэлгээ хийх ажлыг зохион байгуулах.	Хэрэгжүүлсэн арга хэмжээ	ХНХЯ, ГХЯ, БСШУСЯ, ХХЕГ ³⁶	ГБХЗХГ, ЦЕГ, ХЧДТГ ³⁷ , ГИХГ	2018-2019	ХНХЯ, ГХЯ, ГБХЗХГ
3.2.2	Эрсдэлт нөхцөлд байгаа хүүхдүүдийн судалгааг нас, хүйс, газар зүйн байршил, нийгэм, эдийн засгийн байдал зэрэг үзүүлэлтээр гаргаж, дүн шинжилгээ хийх, гаргасан зөвлөмжийг хэрэгжүүлэх.	1. Эрсдэлт нөхцөлд байгаа хүүхдүүдийн судалгааг нас, хүйс, газар зүйн байршил, нийгэм, эдийн засгийн байдал зэрэг үзүүлэлтээр жил бүр гаргаж, дүн шинжилгээ хийх, бодлого, шийдвэрт ашиглах.	Судалгааны тайлан	ГХБХЗГ	аймаг, нийслэл, дүүргийн ГБХЗХГ/ хэлтэс	2018 оноос тогтмол	ГХБХЗГ
		2. Нийтийн байр түрээсэлж, орцны жижүүр хийж байгаа болон орон гэргүй иргэд, тэдний хүүхдийн нөхцөл байдалд үнэлгээ хийж, амьдралын чанарыг сайжруулах арга хэмжээ авах.	Нөхцөл байдлын үнэлгээний тайлан, авч хэрэгжүүлсэн арга хэмжээ	НЗДТГ, НХГБХГ	Дүүргийн ГБХЗХэлтэс	2018 он	НХГБХГ
3.2.3	Хүүхдийн нийгэм, оюун санаа, ёс сууртахуун биеийн	1.Хэвлэл мэдээллийн байгууллагуудтай байгуулах хамтын ажиллагааны гэрээнд	Нэвтрүүлсэн контентын тоо	ГБХЗХГ, ХХЗХ	МУОНРТ, МСНЭ, МТХ	2018-2019 он	ГБХЗХГ ХХЗХ

³⁶ Хил хамгаалах ерөнхий газар

³⁷ Хилийн чанад дахь дипломат төлөөлөгчийн газар

	болов сэтгэцийн эрүүл мэндийг дэмжсэн контентийг дэмжиж, хүүхдэд зориулсан мэдээллийг хэвлэл мэдээллийн хэрэгслээр хүргэх.	хүүхдэд зориулсан контент гаргаж, нэвтрүүлэх талаар тусгаж, хэрэгжүүлэх.										
		2.Сэтгүүлчдийн дунд “Цахим орчин дахь хүүхэд хамгаалал” сэдэвт нийтлэл, нэвтрүүлгийн уралдаан зарлаж, шалгарсан бүтээлүүдийг нэвтрүүлэх.	Нэвтрүүлсэн контентын тоо	ХХМТГ ХХЗХ	ХХМТГ ³⁸ , ГБХЗХГ, ХХЗХ	2018-2019 он	ХХМТГ					
		3.Өсвөрийн сэргийлэгч хүү, зөвлөгч охиноор дамжуулан нөлөөллийн ажлыг зохион байгуулах.	Нөлөөллийн ажлын тоо	ЦЕГ, ГБХЗХГ	МООНРТ, МСНЭ, МТХ	2018-2019 он	ГБХЗХГ, ЦЕГ					
3.2.4	НҮБ-ын Хүүхдийн эрхийн конвенц, түүний нэмэлт протокол, зөвлөмж болон холбогдох хууль тогтоомжийг хүүхдэд ойлгомжтой хэлбэрээр хялбаршуулан хэвлэж түгээх, энэ чиглэлээр сургалт зохион байгуулах.	1. Хялбаршуулсан гарын авлага, хэвлэмэл материал боловсруулж, түгээх.	Тараалтын тоо, хэмжээ	ГБХЗХГ	ХНХЯ, НҮБХС	2018 оноос тогтмол	ГБХЗХГ					
		2. Сургалт, нөлөөллийн ажил зохион байгуулах.	Сургалтын тоо, оролцогчийн тоо									
Зорилт 4. Нийгмийн бүх орчинд хүүхэд бүрийг үл хайхрах байдал, дарамт, хүчирхийлэл, мөлжлөгийн бүх хэлбэр, эрсдэлт нөхцөлд өртөхөөс хамгаална.												
4.1 Хүүхдийг аливаа эрсдэлд өртөх, эрх нь зөрчигдөхөөс урьдчилан сэргийлэх, хүүхдийн эсрэг хүчирхийллийн бүх хэлбэрийг үл тэвчих нийгмийн хандлагыг төлөвшүүлэх чиглэлээр:												
4.1.1	Хүүхдэд аюулгүй орчин бүрдүүлэх, түүнд учрах эрсдэл, хор нөлөөнөөс	1. Хүүхэд хамгааллын жишиг баримт бичиг баталж, мөрдүүлэх,	Баталсан шийдвэр	ГБХЗХГ, БСШУСЯ	Аймаг, нийслэл, дүүргийн ГБХЗХГ/хэлтэс,	2018 оноос тогтмол	БСШУСЯ, ГБХЗХГ					

³⁸ Мэдээлэл, харилцаа, холбоо, технологийн газар

	урьдчилан сэргийлэх зорилгоор “Хүүхэд хамгааллын жишиг баримт бичиг”-ийг баталж, мөрдүүлэх.	2. Сургууль, цэцэрлэг, дотуур байр, халамж, асрамжийн төв зэрэг хүүхэд үйлчилгээ үзүүлдэг байгууллагууд жишиг баримт бичигт нийцүүлэн хүүхэд хамгааллын дүрмийг баталж, мөрдүүлэх.	Хүүхэд хамгааллын дүрэмтэй байгууллагын тоо /салбар бүрээр/	БСШУСЯ, ГБХЗХГ, МХЕГ	ЕБС, СӨББ- ууд, Хүүхдийн асрамж, халамжийн төвүүд	2018	БСШУСЯ, ГБХЗХГ
4.1.2	Эцэг эх, асран хамгаалагч болон багш, сурган хүмүүжүүлэгчдэд хүүхэдтэй ажиллах эв дүй, хүмүүжлийн зэрэг арга, хандлагыг төлөвшүүлэх сургалт, сурталчилгааны ажлыг тогтмол зохион байгуулах	1. Хүүхдийн хүмүүжлийн зэрэг аргаар сургалтын модуль боловсруулж, цахим хэлбэрээр эцэг эх, багш наарт сургалт зохион байгуулах.	Сургалтад хамрагдсан эцэг эх, хүүхэд, албан хаагчийн тоо	БСШУСЯ, ГБХЗХГ	Аймаг, нийслэлийн ГБХЗХГ/ хэлтэс, МСНЭ	2018-2019	БСШУСЯ, ГБХЗХГ
		2. Бүх яам, агентлаг төв аппарат болон харьяа байгууллага, орон нутгийн нэгжүүддээ эцэг эхийн зөвлөл байгуулж, ажиллуулах.	Эцэг эхийн зөвлөлтэй байгууллагын тоо аймаг, дүүргээр	ГБХЗХГ, НХГБХГ	Бүх шатны төрийн байгууллага	2018-2019	-
		3. Байгууллага дээр эцэг, эхийн зөвлөл байгуулах, ажиллуулах зөвлөмж гаргаж, хүргүүлэх.	Боловсруулж, хүргүүлсэн зөвлөмж	ГБХЗХГ	-	2018	-
		4. Сургалт, сурталчилгаа, нөлөөллийн ажил зохион байгуулах, www.huuhedburt.mn сайт, апп-ыг хөгжүүлэх.	Хандалтын тоо	ГБХЗХГ	МСНЭ, МТХ	2018-2019	ГБХЗХГ
4.1.3	Хүүхдийн асрамж, халамжийн болон хүүхэд асрах хувилбарт үйлчилгээнд хамрагдаж байгаа, дотуур байранд амьдардаг, сүм хийдэд суралцаж байгаа хүүхдүүдийн нөхцөл байдалд жилд бүр үнэлгээ хийх, эрхийн байдалд тогтмол хяналт тавих.	1. Хүүхдийн асрамж, халамжийн болон хүүхэд асрах хувилбарт үйлчилгээнд хамрагдаж байгаа, дотуур байранд амьдардаг, сүм хийдэд суралцаж байгаа хүүхдүүдийн нөхцөл байдалд жилд бүр үнэлгээ хийх, эрхийн байдалд тогтмол хяналт тавих.	Нөхцөл байдлын үнэлгээ, хяналт, шалгалтын давтамж, үр дүн	БСШУСЯ, ГБХЗХГ	Аймаг, нийслэлийн ГБХЗХГ /хэлтэс/	2018 оноос тогтмол	БСШУСЯ, ГБХЗХГ

	хүүхдийн амьдрах орчинд нөхцөл байдлын үнэлгээ хийх ажлыг тогтмол хугацаанд зохион байгуулах	2.Хүүхдийн асрамж, халамжийн төвд амьдарч байгаа төрсний гэрчилгээгүй, хараа хяналтгүй болон үндэсний цөөнх хүүхдийг бүртгэлжүүлэх ажлыг зохион байгуулах.	Иргэний бичиг баримт авсан хүүхдийн тоо	ОӨҮБЕГ	ГБХЗХГ	Тогтмол	ОӨҮБЕГ, ГБХЗХГ
4.1.4	Хүүхдийн аюулгүй халдашгүй байдлыг хангах зорилгоор цэцэрлэг, сургууль, дотуур байр, хүүхдийн асрамж, халамжийн төв, хүүхэд харах үйлчилгээ эрхлэгчийн байр, мөрдөн байцаалтын өрөө, саатуулах болон цагдан хорих байр, хорих ангид камерын хяналтын системийг бүрэн нэвтрүүлэх.	1.Цэцэрлэг, сургууль, дотуур байр, хүүхдийн асрамж, халамжийн төв, хүүхдэд харах үйлчилгээ эрхлэгчийн байр, saatuuulaх болон цагдан хорих байр, хорих ангийн үйлчилгээний стандартад камерын хяналтын системтэй байх талаар тусгаж, бүрэн камержуулах.	-Камерийн хяналтын системийг тусгасан стандартын тоо, -Камержуулсан байгууллагын тоо	БСШУСЯ, ХЗДХЯ, ЦЕГ, ГБХЗХГ	Аймаг, нийслэл, дүүргийн ЗДТГ	2018 оноос тогтмол	БСШУСЯ, ХЗДХЯ, ЦЕГ, ГБХЗХГ
		2.Хүүхдээс мэдүүлэг авах тусгай уулзалтын өрөөтэй цагдаагийн байгууллагын тоо, аймаг, дүүргээр	ЦЕГ	ГБХЗХГ	2018	ЦЕГ	

4.2 Хүүхэд нийгмийн бүх орчинд хүчирхийлэлтэй холбоотой эрсдэлээс хамгаалагдах, эрсдэлээс хамгаалагдах нөхцөлийг бүрдүүлэх, эрсдэлд ойр байгаа, эсхүл эрсдэлд өртсөн хүүхэд, гэр бүлд үзүүлэх тусламж, үйлчилгээг өргөжүүлэх чиглэлээр:

4.2.1	Хүүхэд хамгааллын үйлчилгээний багцыг тодорхойлж, үйлчилгээний зардал тооцох аргачлал гарган, үйл ажиллагаанд ашиглах	1. Хүүхэд хамгааллын үйлчилгээний зардал тооцох аргачлалыг баталж, мөрдүүлэх.	Батлагдсан аргачлал	ГБХЗХГ, СЯ	НУБХС	2018 он	ГБХЗХГ
4.2.2	Хүүхдийн асрамж, халамжийн	1. Хүүхэд асрах, хувилбарт үйлчилгээний стандарт,	-Хувилбарт үйлчилгээнд	ХНХЯ, ГБХЗХГ	МХЕГ, Аймаг,	2018-2019	ГБХЗХГ

	тэвлэрсэн үйлчилгээг хувилбарт үйлчилгээнд үе шаттайгаар шилжүүлж, холбогдох журам, стандартыг батлан мөрдүүлэх	журам баталж, хэрэгжүүлэх	хамрагдсан хүүхдийн тоо -Шинээр зохион байгуулагдсан халамж, асрамжийн төвүүдийн тоо		нийслэл, дүүргийн ЗДТГ		
		2. Олон улсын байгууллага, төрийн бус байгууллага, иргэний ажиллуулж байгаа хүүхдийн асрамж, халамжийн газруудыг шинэчлэн зохион байгуулах, стандартын үзлэг шалгалт хийх.	Шинээр зохион байгуулагдсан асрамж, халамжийн төвийн тоо	ГБХЗХГ, МХЕГ	ХНХЯ, ХЗДХЯ, ГИХГ, ЦЕГ, МХЕГ	2018-2019	ГБХЗХГ
		3.Олон улсын болон гадаадын төрийн бус байгууллагын цэцэрлэг, сургууль, шашны чиглэлээр үйл ажиллагаа эрхлэх тусгай зөвшөөрөлтэй салбар, төлөөлөгчийн газруудад хяналт, шалгалт хийх.	-Үзлэг шалгалтад хамрагдсан байгууллагын тоо -өгсөн шаардлага, зөвлөмжийн хэрэгжилт	ХЗДХЯ, ГИХГ, ГБХЗХГ	ЦЕГ, МХЕГ, Бүх шатны ИТХ	2018-2019	ГБХЗХГ
4.2.3	Хараа хяналтгүй хүүхдийн нөхцөл байдал, гудамжинд гаргахад нөлөөлж байгаа шалтгааныг судалж, гэр бүлд нь нэгтгэх ажлыг зохион байгуулах.	1. Хараа хяналтгүй хүүхэд түүний гэр бүлтэй ажиллах арга зүй боловсруулж, хэрэгжүүлэх.	Арга зүй баталсан шийдвэр, хэрэгжилт	ГБХЗХГ, НЗДТГ ³⁹ , НХГБХГ ⁴⁰	Аймаг, дүүргийн ГБХЗХГ/хэлтээс, ТББ	2018-2019	НЗДТГ, ГБХЗХГ
4.2.4	Хараа хяналтгүй хүүхдийг боловсрол, эрүүл мэнд, нийгмийн хамгааллын үйлчилгээнд хамруулах.	1.Хараа хяналтгүй хүүхдийг биеийн болон сэтгээцийн эрүүл мэндийн үзлэг оношилгоонд хамруулах, нийгэмшүүлэх ажлыг зохион байгуулах.	Үйлчилгээнд хамрагдаж хэвийн байдалд орсон хүүхдийн тоо	НЗДТГ, НХГБХГ	ОӨУБЕГ, Аймаг, дүүргийн ГБХЗХГ/хэлтээс ТББ	2018-2019	ГБХЗХГ, НЗДТГ

³⁹ Нийслэлийн Засаг даргын Тамгын газар

⁴⁰ Нийслэлийн Хүүхэд, гэр бүлийн хөгжлийн газар

4.2.5	<p>Гэмт хэргийн гэрч, хохирогч болсон, сэжигтэн, мөрдөн шалгагдаж байгаа, ял шийтгүүлсэн, албадлагын арга хэмжээ авагдсан, шүүхээр шийтгэгдсэн хүүхдэд хууль зүйн туслалцаа, дэмжлэг үзүүлэх үүрэг бүхий Хүүхдийн эрхийн хууль зүйн хорооны үйл ажиллагааг тогтмолжуулах.</p>	1. Хүүхдийн эрхийн хууль зүйн хорооны гишүүдийг чадавхжуулах сургалт зохион байгуулж, арга зүйгээр хангах.	Сургалтад хамрагдсан гишүүд	ХЗДХЯ, ГБХЗХГ, ЦЕГ	Аймаг, нийслэл, дүүргийн ГБХЗХГ/ Хэлтэс/	2017-2019	ГХУСАЗЗ ГБХЗХГ
		2. Хүүхдийн эрхийн хууль зүйн хорооны ажиллах журмын дагуу эрх зүйн туслалцаа дэмжлэг шаардлагатай хүүхдэд үйлчилгээ үзүүлэх.	Хууль зүйн хорооны үйлчилгээнд хамрагдсан хүүхдийн тоо	ХЗДХЯ, ГБХЗХГ, ЦЕГ	Аймаг, дүүргийн ГБХЗХГ/хэлтэс эс ТББ	2018-2019	ГХУСАЗЗ ГБХЗХГ
		3. Нийгэмшүүлэх болон сэтгэл зүйн зөвлөгөө, үйлчилгээнд хамруулах.	Хууль зүйн хорооны үйлчилгээнд хамрагдсан хүүхдийн тоо	ХЗДХЯ, ГБХЗХГ, ЦЕГ	Аймаг, нийслэл, дүүргийн ГБХЗХГ/ Хэлтэс/	2018-2019	ГХУСАЗЗ ГБХЗХГ
		4.Хүүхдийн эрхийн хууль зүйн хороогоор үйлчилгээнд хүүхдийн мэдээллийн сан үүсгэх.	Мэдээллийн сангийн бүрдүүлэлт, ашиглалт	ГБХЗХГ, ЦЕГ	Аймаг, нийслэл, дүүргийн ГБХЗХГ/ Хэлтэс/	2018-2019	ГБХЗХГ ЦЕГ
4.2.6	<p>Гамшигийн үед хүүхдийн эрхийг хамгаалах, тэдэнд тусlamж үйлчилгээ үзүүлэх журмыг хэрэгжүүлэх, сургууль, цэцэрлэг, хүүхдийн байгууллагад гамшигаас хамгаалах дадлага, сургуулилалтыг тогтмолжуулах.</p>	1. Гамшиг, онцгой нөхцөлийн үед хүүхдийн эрхийг хамгаалах, тэдэнд тусlamж үйлчилгээ үзүүлэх журмыг боловсруулж, батлуулах.	Баталсан шийдвэр, хэрэгжилт	ХНХЯ, ОБЕГ	ГБХЗХГ	2018	ХНХЯ
		2. Хүүхэд хамгааллын дэд каластрын бэлэн байдлын төлөвлөгөө баталж хэрэгжүүлэх.	Бэлэн байдлын нөөц, бэлтгэл хангарт	ГБХЗХГ, ОБЕГ	-		ГБХЗХГ
		3. Сургууль, цэцэрлэг, хүүхдийн байгууллагад гамшигаас хамгаалах дадлага, сургуулилалтыг тогтмолжуулах.	Бэлтгэл сургуулилтад хамрагдсан хүүхдийн тоо	БСШУСЯ	ОБЕГ		БСШУСЯ
		4. цэцэрлэг, ерөнхий боловсролын сургуульд хэрэгжүүлэх аюулгүй байдлын сургалтын хөтөлбөр боловсруулж, батлах.	Хөтөлбөр баталсан шийдвэр	БСШУСЯ, ОБЕГ	-		БСШУСЯ

4.3 Хүүхдийн эрүүл мэнд, аюулгүй байдал, зан суртахуунд сөргөөр нөлөөлөх хөдөлмөрийг хориглох чиглэлээр:

4.3.1	Хөдөлмөр нийгмийн зөвшлийн гурван талт хэлэлцээрт "Насанд хүрээгүй хүнийг ажиллуулахыг хориглосон ажлын байрны жагсаалт"-ыг мөрдүүлэх асуудлыг тусгаж, хэрэгжүүлэх;	1. Хөдөлмөр нийгмийн зөвшлийн гурван талт хэлэлцээрт "Насанд хүрээгүй хүнийг ажиллуулахыг хориглосон ажлын байрны жагсаалт"-ыг мөрдүүлэх асуудлыг тусгаж, хэрэгжүүлэх.	2 жил тутам байгуулах хэлэлцээрт туссан заалт, түүний хэрэгжилт	XНХЯ	МҮЭХ, МАОЭНХ	2018-2019	XНХЯ ХЗДХЯ
		2. Хүүхэд хөдөлмөрийн мөлжлөгт өртөх эрсдэлтэй салбарын аж ахуйн нэгж, байгууллагуудад хөдөлмөрийн мөлжлөгийн төрлөөр Монгол Улсын нэгдэн орсон гэрээ конвенц болон хөдөлмөрийн хууль тогтоомжийн хүрээнд хяналт, шалгалтыг зохион байгуулах.	Хориглосон ажлын байранд хөдөлмөр эрхэлж буй хүүхдийн тоо, буурсан хувь	ХЗДХЯ, ЦЕГ, МХЕГ, ГБХЗХГ	МХЕГ, ГБХЗХГ, ЗТХЯ БХБЯ МҮЭХ, XХТХҮС ⁴¹		
		3.ӨМӨЗО-нд хурдан морь унаж байгаа, мал маллаж байгаа хүүхдүүдийн нөхцөл байдлын талаар холбогдох талуудтай ажиллаж, шаардлагатай арга хэмжээ авах санал боловсруулж, хэрэгжүүлэх.	Нөхцөл байдлын үнэлгээний тайлан, зөвлөмжийн хэрэгжилт	ХЗДХЯ, ГХЯ ⁴² , XНХЯ	ЦЕГ, ГБХЗХГ	2018	ХЗДХЯ
4.3.2	Хүүхдийн тэвчишгүй хөдөлмөрийг устгах чиглэлээр төсөл, хөтөлбөр хэрэгжүүлэх.	1. Хүүхэд ажиллахыг хориглосон ажлын байранд ажиллаж байгаа хүүхдийг хөдөлмөрөөс хөндийрүүлэх, гэр бүлийг нь дэмжих чиглэлээр төсөл, хөтөлбөр хэрэгжүүлэх.	Төсөл, хөтөлбөрт хамрагдсан хүүхэд, тэдний гэр бүлийн тоо	ГБХЗХГ	Аймаг, нийслэлийн ЗДТГ, ОУХБ, ТББ	2018-2020	ГБХЗХГ
		2. Уул уурхай, олборлолт, барилга, аялал жуулчлал, ойн болон хөдөө аж ахуй,	Хяналт шалгалтаар	ҮҮХҮЯ ⁴³ , БОАЖЯ ⁴⁴ , ХХААХҮЯ ⁴⁵ ,	Мэргэжлийн холбоод, аж ахуй нэгжүүд	2018	

⁴¹ Хүүхдийн хөдөлмөрийн тэвчишгүй хэлбэрүүдийг устгах үндэсний сүлжээ

⁴² Гадаад харилцааны яам

⁴³ Уул уурхай, хүнд үйлдвэрийн яам

⁴⁴ Байgal орчин, аялал, жуулчлалын яам

⁴⁵ Хүнс, хөдөө аж ахуй, хөнгөн үйлдвэрийн яам

		газар тариалан, боловсруулах үйлдвэрлэл, үйлчилгээний салбарт үйл ажиллагаа явуулж буй аж ахуйн нэгж байгууллагуудтай тухайн асуудлыг хариуцсан яам, агентлагаас байгуулах гэрээ, тусгай зөвшөөрөл олгох журамд “Хүүхэд ажиллахыг хориглосон ажлын байрны жагсаалт”-ыг мөрдөж ажиллах талаар тусгаж, иргэдийн оролцоо, хяналтыг сайжруулахад дэмжлэг үзүүлэх, хамтран ажиллах.	илэрсэн хүүхдийн тоо, авсан арга хэмжээ	БХБЯ ⁴⁶ , МХЕГ			
		3. Мэргэжлийн хяналтын ерөнхий газрын улсын байцаагч, Хүүхдийн эрхийн улсын байцаагчдыг хүүхдийн хөдөлмөрийн асуудлаар чадавхжуулах сургалт зохион байгуулах.	Сургалтад хамрагдсан байцаагчдын тоо	ГБХЗХГ	МХЕГ	2018	Аймаг, нийслэл, дүүргийн МХГ
		4.Хүүхэд ажиллахыг хориглосон ажлын байранд ажиллаж байгаа хүүхдийг илрүүлэх, эрсдэлийн үнэлгээ хийх аргачлал боловсруулж, хэрэгжүүлэх.	Аргачлал боловсруулж, баталсан шийдвэр	ГБХЗХГ	МХЕГ	2018	ГБХЗХГ
4.3.3	Хурдан морины өвөл, хаврын уралдаанд 16-аас доош насны хүүхэд оролцохыг хориглох, зөвшөөрөгдсөн уралдааны үед хүүхдийн амь нас, эрүүл мэндийг хамгаалах асуудлыг	1. Хурдан морины уралдааны эрх зүйн орчинд үнэлгээ хийж, холбогдох хууль, тогтоомж, дүрэм, журамд өөрчлөлт оруулах санал боловсруулах.	-Үндэсний баяр наадмын тухай хууль, -Үндэсний баяр наадмын хурдан морины уралдаан зохион байгуулах дүрмийг шинэчлэн найруулсан байна.	ХНХЯ, ХЗДХЯ	ГБХЗХГ	2018-2019	ГБХЗХГ
		2.Хурдан морь уралдаанч хүүхдийн хувцас хэрэглэлд тавих нийтлэг шаардлага,	Хүүхдийн эрүүл мэнд, аюулгүй байдлыг хангасан	ГБХЗХГ	Аймаг, дүүргийн ЗДТГ	2018-2019	ГБХЗХГ

⁴⁶ Барилга, хот байгуулалтын яам

	хуульчлах.	стандартын хэрэгжилтийг сайжруулах. 3.Хурдан морины уралдаанч хүүхдийг хурууны хээгээр бүртгэж, эрсдэлийн түвшин тогтоох программд оруулах, хяналт тавих.	арга хэмжээний тоо Хурууны хээний цахим бүртгэлээр бүртгэгдсэн хүүхдийн мэдээллийн сан	ГБХЗХГ	Аймаг, дүүргийн ЗДТГ	2018-2019	ГБХЗХГ	
4.4. Хүүхдийн эрхийг хангах, хүүхэд хамгааллын чиглэлээр ажиллаж байгаа байгууллагын чадавхыг бэхжүүлэх чиглэлээр								
4.4.1	Хүүхдийн эрх, хамгааллын чиглэлээр сургалтын модуль, үйлчилгээний арга боловсруулж, хэрэгжүүлэх.	эрх,	1. Хүүхдийн эрх, хамгааллын чиглэлээр сургалтын модуль боловсруулж, батлуулах.	Батлагдсан сургалтын хөтөлбөр	ГБХЗХГ, ХЭҮК	Нийгмийн ажилтан бэлтгэдэг их, дээд сургууль, Мэргэжлийн холбоод	2018	ГБХЗХГ
		зүй	2. Хүүхэд хамгааллын үйлчилгээ үзүүлэх арга зүйн гарын авлага боловсруулж, салбарын болон бусад салбарын мэргэжилтнүүдэд түгээх.	Сургалтад хамрагдсан байгууллага, албан хаагч, иргэн, хүүхдийн тоо	ГБХЗХГ	Нийгмийн ажилтан бэлтгэдэг их, дээд сургууль, Мэргэжлийн холбоод	2018	ГБХЗХГ
4.4.2	Боловсрол, эрүүл мэнд, нийгмийн халамж, хууль сахиулах салбарын болон хүүхдийн байгууллагын ажилтнуудад зориулсан хүүхдийн эрх, хамгааллын сургалтыг тогтолцоог хугацаанд зохион байгуулж хэвшилүүлэх.	эрх,	1. Хүүхдийн хөгжил, хамгааллын байнгын салбар дундын ажлын хэсэг байгуулах. Хүүхдийн асуудлаар үүрэг хүлээгчдийн нэгдсэн сургалт, зөвлөгөөнийг зохион байгуулах.	-Ажлын хэсэг байгуулах шийдвэр, -Баталсан төлөвлөгөө -Зохион байгуулсан арга хэмжээ	ХНХЯ, ГБХЗХГ	Бүх яам, агентлаг, ОУБ, ТББ-ын сүлжээ	2018	ХНХЯ, ГБХЗХГ
			2. Бүх яам, агентлагийн төв аппарат болон харьяа байгууллага, орон нутгийн нэгжийн ажилтан, албан хаагчдадаа “Хүүхдийн эрх, хамгаалал, хүүхдийн хөгжлийн онцлог, хүмүүжлийн эзэрэг арга, гэр бүлийн харилцаа” сэдвүүдээр сургалт зохион байгуулах.	Сургалтад хамрагдсан албан хаагчдын тоо	Бүх яам, агентлаг, харьяа газар, орон нутгийн нэгжүүд	ХЭҮК, ГБХЗХГ, орон нутгийн ГБХЗХГ/ хэлтэс/, ТББ	2018	өөрийн төсөв

		<p>3. "Боловсролын салбар дахь хүүхэд хамгаалал" хүрээнд хүүхдийн эрхийг хамгаалахад нийгмийн ажилтан, багш сурган хүмүүжүүлэгчдийн хариуцлагыг нэмэгдүүлэх, хүмүүжлийн зөвхөн арга хэрэглэх хандлага төлөвшүүлэх сургалт, сурталчилгаа, нөлөөллийн ажлыг үе шаттай зохион байгуулах.</p> <p>4. "Эрүүл мэндийн үйлчилгээ дэх хүүхэд хамгаалал" хүрээнд хүчирхийлэл, болзошгүй байдлыг илрүүлэхэд эмч нарын үүрэг оролцоо, ойлголтыг сайжруулах сургалт, сурталчилгаа, нөлөөллийн ажлыг зохион байгуулах.</p> <p>5. Хүүхдийн эсрэг хүчирхийллийн бүх хэлбэрийг эрт илрүүлэх, мэдээлэгдэх байдлыг нэмэгдүүлэхэд хорооны хэсгийн ахлагч нарыг үүрэгжүүлж, ажил, үүргийн хуваарыг тусгаж, сургалтад хамруулах.</p>	<p>-Сургалтад хамрагдсан боловсролын байгууллагын ажилтны тоо -Сургалт, сурталчилгаа, нөлөөллийн ажлын тайлан</p> <p>-Сургалтад хамрагдсан эмнэлгийн ажилтны тоо -Сургалт, сурталчилгаа, нөлөөллийн ажлын тайлан</p> <p>-Гаргасан тушаал шийдвэр, -Сургалтад хамрагдсан хэсгийн ахлагч нарын тоо</p>	БСШУСЯ	-	2018	БСШУСЯ
		<p>1. Хамтарсан багийн гишүүдийг ажлын байран дээр чадавхжуулах сургалт зохион байгуулах.</p>	Нийт арга хэмжээний тоо	ХЗДХЯ, ГБХЗХГ	Аймаг, дүүргийн ЗДТГ	2018	НЗДТГ
4.4.3	<p>Орон нутгийн Хамтарсан баг, бүх шатны Засаг даргын дэргэдэх Хүүхдийн төлөө зөвлөлийн үйл ажиллагааг тогтмолжуулах, гишүүдийг хүүхдийн эрх, хамгааллын чиглэлээр мэргэшүүлэх.</p>	<p>2. Хамтарсан багийн гишүүдэд зориулсан "Хүүхэд хамгааллын хариу үйлчилгээ үзүүлэх арга зүй" гарын авлага боловсруулах.</p>	Аргачлал гарсан байна.	ГБХЗХГ	ОУБ ТББ	2018	ХЗДХЯ ГБХЗХГ
		<p>3. Хамтарсан багаар үйлчлүүлсэн хохирогчийн мэдээллийн нэгдсэн санг бий</p>	Мэдээллийн сан	ГБХЗХГ	Аймаг, дүүргийн ЗДТГ	2018	ХЗДХЯ ГБХЗХГ

		боловсруулж, туслацаа зохион байгуулах.	боловсруулж, туслацаа зохион байгуулах.	боловсруулж, туслацаа зохион байгуулах.	боловсруулж, туслацаа зохион байгуулах.	боловсруулж, туслацаа зохион байгуулах.	боловсруулж, туслацаа зохион байгуулах.
		боловсруулж, туслацаа зохион байгуулах.	боловсруулж, туслацаа зохион байгуулах.	боловсруулж, туслацаа зохион байгуулах.	боловсруулж, туслацаа зохион байгуулах.	боловсруулж, туслацаа зохион байгуулах.	боловсруулж, туслацаа зохион байгуулах.
4.4.4	Хүүхдийн эрхийн улсын байцаагчийг бэлтгэх, олгох, мэргэшүүлэх ажлыг зохион байгуулах.	4. Хамтарсан багийн үйлчилгээний сайн туршлага солилцох хурал, уулзалт зохион байгуулах.	Хурал, уулзалтын тоо	ХЗДХЯ ГБХЗХГ	Аймаг, дүүргийн ЗДТГ	2018	ХЗДХЯ ГБХЗХГ
		1.Хүүхдийн эрхийн улсын байцаагчийг мэргэшүүлэх сургалт зохион байгуулах, арга зүйн гарын авлага боловсруулж, түгээх.	-Мэргэшүүлэх сургалтад хамрагдсан улсын байцаагчийн тоо, -Арга зүйн гарын авлага	ХНХЯ, ГБХЗХГ	ХЗДХЯ, УПЕГ	2018 оноос тогмол	ГБХЗХГ
4.4.5	Дотуур байрны багшийг нийгмийн ажлын чиглэлээр үе шаттай мэргэшүүлэх, ажлын байрны тодорхойлолтод хүүхдэд нийгэм-сэтгэл зүйн дэмжлэг, туслалцаа үзүүлэх талаар тусгах.	2. Хүүхдийн эрхийн байцаагчийн хяналт шалгалтын төлөвлөгөө баталж, хэрэгжүүлэх.	Илрүүлсэн зөрчил, авсан арга хэмжээ	ХНХЯ, ГБХЗХГ	ХЗДХЯ, УПЕГ	2018 оноос тогмол	ГБХЗХГ
		1.Дотуур байрны багшийн ажлын байрны тодорхойлолтыг шинэчлэн батлах.	- Шинэчилсэн ажлын байрны тодорхойлолт - Сургалтад хамрагдсан дотуур байрны багшийн эзлэх хувь	БСШУСЯ	-	2018	БСШУСЯ
4.4.6	Боловсролын байгууллагад ажиллаж байгаа нийгмийн ажилтны сэтгэл	1. Нийгмийн ажилтныг чадавхжуулах сургалтын модуль боловсруулж, мэргэшүүлэх сургалт зохион байгуулах.	Сургалтад хамрагдаж мэргэшсэн нийгмийн ажилтны эзлэх хувь	БСШУСЯ	Их дээд сургалт	2018	БСШУСЯ

	зүйн анхан шатны зөвлөгөө өгөх чиглэлээр мэргэшүүлэх	2. Нийгмийн ажилтнуудын ёс зүйн дүрмийн хэрэгжилтийг хангах, нийгмийн ажлын үйлчилгээ үзүүлэх эрх олгох талаар хууль, тогтоомжид тусгах санал боловсруулах.	-Нийгмийн ажлын ёс зүйн хорооны ажил -Боловсруулсан санал	БСШУСЯ, ЭМЯ, ХНХЯ, ХЗДХЯ	ГБХЗХГ, ХХҮЕГ ⁴⁷	2018-2019	-
4.4.7	Эрсдэлт нөхцөлд байгаа хүүхдэд хүүхэд хамгааллын үйлчилгээ үзүүлж байгаа сайн дурын ажилтнуудыг дэмжих, урамшуулах үйл ажиллагааг зохион байгуулах.	1. Эрсдэлт нөхцөлд байгаа хүүхдэд хүүхэд хамгааллын үйлчилгээ үзүүлж байгаа сайн дурын ажилтнуудыг дэмжих, урамшуулах үйл ажиллагааг зохион байгуулах.	-Бүртгэж баталгаажуулсан сайн дурын ажилтны тоо, -Үйлчилгээ авсан хүүхдийн тоо	ГБХЗХГ	ОУБ, ТББ	2018-2019	ГБХЗХГ
4.4.8	Хүүхдийн эсрэг хүчирхийлэл үйлдсэн этгээдийн зан үйлийг өөрчлөх сайн дурын болон албадан сургалтыг тогтмол зохион байгуулах.	1. Сургагч багш бэлтгэх. 2. Хүүхдийн эсрэг хүчирхийлэл үйлдсэн этгээдийн зан үйлийг өөрчлөх сайн дурын болон албадан сургалтыг тогтмол зохион байгуулах.	Сургагч багш, сургалтад хамрагдсан хүний тоо	ХЗДХЯ, ЦЕГ	Аймаг, дүүргийн ЗДТГ	2018 оноос	ХЗДХЯ
Зорилт 5. “Тэгш боломж олгох нийгмийн хамгааллыг дэмжих замаар хүүхдийн орлогын болон орлогын бус ядуурлыг бууруулах”							
5.1 Хүүхдийн ядуурлыг орлогын болон орлогын бус үзүүлэлтээр хянаж, хариу арга хэмжээ авах чиглэлээр:							
5.1.1	Хүүхдийн орлогын болон орлогын бус ядуурал, түүний үр дагаврын талаарх олон нийт, холбогдох байгууллага,	1. Сургалт, семинар, нөлөөллийн үйл ажиллагаа зохион байгуулах, туршлага судлах.	Зохион байгуулсан үйл ажиллагаа	ХНХЯ СЯ, УСХ НУБХС	ГБХЗХГ УСХ	2018-2019	НУБХС

⁴⁷ Хөдөлмөр, халамж үйлчилгээний ерөнхий газар

	мэргэжилтний ойлголт нэмэгдүүлэх.						
5.1.2	Хүүхдийн орлогын болон орлогын бус ядуурлын байдалд дүн шинжилгээ хийх.	1. Хүүхдийн орлогын болон орлогын бус ядуурлыг хэмжих.	судалгааны тайлан, хэрэглээ	ҮСХ	ХНХЯ, ГБХЗХГ, ХХҮЕГ НҮБХС	2019	ҮСХ
5.1.3	Ядуурлыг бууруулах үндэсний хэмжээний бодлого, хөтөлбөрт хүүхдийн ядуурлыг бууруулах асуудлыг тусгах.	1. Ядуурлыг бууруулах үндэсний бодлого хөтөлбөрт хүүхдийн ядуурлыг буурах асуудлыг тусгах.	Бодлогод туссан байдал	ХНХЯ СЯ НҮБХС	ГБХЗХГ	2018-2019	НҮБХС

5.2 Нийгмийн хамгааллын бодлогыг гэр бүл, хүүхдэд ээлтэйгээр хэрэгжүүлэх чиглэлээр:

5.2.1	Нийгмийн хамгааллын чиглэлээр хэрэгжүүлж байгаа бодлого, хөтөлбөрт үнэлгээ хийж, гэр бүл, хүүхдэд чиглэсэн арга хэмжээ, үйл ажиллагаа нэмэгдүүлэх талаар зөвлөмж гаргаж, хэрэгжүүлэх.	1. Нийгмийн хамгааллын чиглэлээр хэрэгжүүлж байгаа бодлого, хөтөлбөрийн гэр бүл, хүүхдэд ээлтэй байдлыг үнэлэх, зөвлөмж гаргах, үр дүнг тархаах	Үнэлгээний тайлан, зөвлөмж, хэрэгжүүлсэн арга хэмжээ	ХНХЯ, ХХҮЕГ	ГБХЗХГ, НҮБХС	2018-2021	НҮБХС
5.2.2	Нийгмийн хамгааллын гэр бүл хүүхдэд ээлтэй олон улсын туршлагыг судлах.	1. Олон усад хэрэгжсэн сайн туршлагыг судлах	Судалсан туршлага, нэвтрүүлсэн байдал	ХНХЯ, ХХҮЕГ	ГБХЗХГ, НҮБХС	2018-2019	НҮБХС
		2. Олон улсын хурал, зөвлөгөөн зохион байгуулах.	Хурал зөвлөгөөний тоо	ХНХЯ, ХХҮЕГ	ГБХЗХГ, НҮБХС	2018-2019	НҮБХС
5.2.3	Гэр бүл, хүүхдэд ээлтэй нийгмийн	1. Олон улсын аргачлалаар боловсруулсан өртгийн	Хөрөнгө, нөөцийг нэмэгдүүлсэн	ХНХЯ, СЯ	ХХҮЕГ, НҮБХС	2018-2021	НҮБХС

	хамгааллын бодлого санхүүжилтийг нэмэгдүүлэх талаар нотолгоонд суурилсан нөлөөллийн ажил зохион байгуулах.	тооцоо хийх.	байдал				
5. 3. Хүүхдийн аж байдалд хотжилтоос үүдэлтэй сөрөг нөлөө үзүүлж байгаа хүчин зүйлийг бууруулах чиглэлээр:							
5.3.1	Гурван ээлжээр хичээллэж байгаа ерөнхий боловсролын сургуулийг хоёр ээлжтэй болгох арга хэмжээг үе шаттай хэрэгжүүлэх.	1. Сургууль, цэцэрлэг барих, өргөтгөл хийх ажлыг зохион байгуулах.	Шинээр баригдсан, өргөтгөл хийсэн сургууль, цэцэрлэгийн суудлын тоо	БСШУСЯ	Аймгийн Боловсрол, соёлын газар, Нийслэлийн боловсролын газар	2018-2019	БСШУСЯ ХНХЯ
5.3.2	Гэр хорооллын сургууль, цэцэрлэгт агаар шүүгчийн хэрэглээг нэмэгдүүлэх, дулааны алдагдлыг бууруулах асуудлыг аж ахуйн нэгж, иргэдийн оролцоотой шийдвэрлэх аян зохион байгуулах.	1. Нийслэлийн агаарын чанарыг сайжруулах бусийн дагуу ерөнхий боловсролын сургууль, цэцэрлэг, өрхийн эмнэлэг, хүүхдийн тасгийг агаар цэвэршүүлэгчээр хангах.	Агаар шүүгчтэй ЕБС, цэцэрлэг, өрхийн эмнэлэг, хүүхдийн тасгийн тоо	БСШУСЯ, БОАЖЯ, ЭМЯ, НЗДТГ	Аймаг, дүүргийн ЗДТГ, ААНБ-ууд ⁴⁸	2018-2019	БОАЖЯ, НЗДТГ
5.3.3	Гэр хорооллын гудамжийг гэрэлтүүлэх, камержуулах ажлыг үе шаттай зохион байгуулах.	1. Стандартын шаардлага хангасан гэрэлтүүлэг хийх камержуулах ажлыг зохион байгуулах.	Стандартын шаардлага хангасан гэрэлтүүлэг, камер шинээр суурилуулсан	Аймаг, нийслэл, дүүргийн ЗДТГ	ЦЕГ	2018-2019	Аймаг, нийслэлийн засаг дарга

⁴⁸ Аж ахуйн нэгж, байгууллагууд

			байр, гудамжны тоо, аймаг, дүүргээр				
5.3.4	Сайжруулсан ариун цэврийн байгууламжийн хүртээмжийг нэмэгдүүлэх, бохирын цоногийг стандартын шаардлагад нийцүүлэх ажлыг иргэдийн оролцоотойгоор шийдвэрлэх.	1. “Нүхэн жорлон, угаадасны нүх техникийн шаардлага MNS5924:2015 стандарт”-ын шаардлагад нийцсэн жорлон барих.	Стандартын шаардлага хангасан жорлонгийн тоо, аймаг, дүүргээр	Аймаг, нийслэл, дүүргийн ЗДТГ	ЭМЯ, БХБЯ	2018-2019	ЭМЯ БХБЯ
5.3.5	Сургууль, цэцэрлэг, хүүхдийн эмнэлэг болон хүүхдийн сургалт, үйлчилгээний байгууллагын барилгын дотоод заслын материал хүүхдийн эрүүл мэндэд серөг нөлөөгүй байх стандартын шаардлагыг тогтоож мөрдүүлэх.	1. Стандарт боловсруулж, батлуулж, мөрдүүлэх.	Стандарт Журмын хэрэгжилт, үр дүн	БХБЯ	-	2018 он	БХБЯ